

Lietuva išleis savus pinigus

Atmetė Vokietijos pasiūlymus

400,000 geležinkeliečių reikalauja algos pakėlimo

Lietuva neužilgo turės savus pinigus

St. Seimas jau priėmė apie tai įstatymus.

KAUNAS. — Steigiamasis Seimas rugp. 9 d. galutinai, trečiuoju skaitymu, priėmė įstatymus apie išleidimą savo valiutos — savų pinigų. Naujieji pinigai bus ne auksiniai ar skatikas, kaip kad dabar vartojamieji vokiečių pinigai yra vadinami, bet litas ir centas. Kada bus išleisti savie pinigai, apie tai nusprendė finansų, prekybos ir pramonės ministerija, kuri taip pat nustatys kursą, kuriuo dabartiniai pinigai (Vokietijos markės ir okupacijos ost-markės ir ostrubliai) bus išmainyti ant naujų pinigų. Lietuvos nuosavi valiuta bus paremta auksu. Naujus pinigus leisti verčia didelis Vokietijos markės puolimas, dėl kurio Lietuva apėlaiko milžiniškų nuostolių. Kalangi Liet. biudžetas yra subalansuojamas ir kadangi Lietuvos eksportas yra didesnis už importą, tai Lietuva mano, kad ji įstengs savus pinigus palaikyti tikrojoje jų vertėje ir neleis jiems nupulti.

St. Seimo priimtieji įstatymai apie savų pinigų išleidimą yra sekanti:

Lietuvos piniginio vieneto įstatymas.

§ 1. Lietuvos Respublikos pinigų sistema paremta auksu. Piniginiu vienetu laikomas litas. — Litą sudaro 100 centų. Litas turi 0,150462 gramų gryno aukso vertybės.

§ 2. Lietuvos piniginio vieneto įvedimo dieną skelbia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

§ 3. Esamieji apyvartoje Lietuvos senosios mokamieji ženklai, ostmarkės, ostrubliai, taip pat kursuojančios Lietuvoje Vokiečių Valstybės markės Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio kiekvieną savaitę ar dažniau nustatomuoju kursu keičiamos į Lietuvos litus per 3 mėnesius nuo Lietuvos piniginio vieneto įvedimo dienos.

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apilinkei pranašauja šiaip:

Šiandien — giedra; nedidelė permaina temperatūroje.

Saulė teka 6:10 val., leidžiasi 7:32 v. Mėnuo leidžiasi 10:41 val. vak.

Francija atmetė Vokietijos gvarantijas.

PARYŽIUS, rugp. 27. — Premieras Poincaré atmetė Vokietijos paskutinę valandą pasiūlytas gvarantijas ir dabar tikimasi, kad Francija veiks viena ir puls Vokietiją, jei Vokietija neužsimokės kontribucijos, arba nebus gauta iš jos tinkamų gvarantių. Manoma, kad Francija veiks viena net jei kontribucijos komisija ir nuspręstų suteikti Vokietijai moratoriumo.

Anglijos diplomatai yra nusiminę dėl Francijos atmetimo ir paskiausių Vokietijos pasiūlymų. Jie sako, kad Vokietija daro viską ką ji gali, kad prisitaikytų prie Francijos nuomonės, todėl ir Francija turi nusileisti. Bet Francija apie nusileidimą nė nemąsto. Vokietijos gi finansinė padėtis yra labai bloga ir kasdien eina blogyn, taip kad visai Vokietijai grėsia susmukimas ir supirimas.

400,000 geležinkeliečių reikalauja algos pakėlimo

CHICAGO. — 400,000 kelių darbininkų — tiesėjų ir priežiūrų, šandien pareikalavo iš geležinkelio darbo tarybos pakelti jiems algas. Pasak unijos prezidento E. F. Grable, jie pareikalavo pakelti algą iki 48c. J valanda, vieton dabar gaunamų nuo 23c iki 35c į valandą.

Kelių darbininkams, kaip ir geležinkelio dirbtuvių darbininkams ta taryba buvo nupakuojusi algas, bet kelių darbininkai, prisidėjęs tarybai peržiūrėti jų algų nupakuojimą, nutarė nestreikuoti, bet pasitiki tarybos žodžiu. Jie todėl dabar ir paduos reikalavimą pakelti algą.

Jie įrodysią, kad dabar gaunamoji alga yra toli neužtekina, kad iš jos galima būtų pragyventi, nes tūli kryžkelių sargai gauna tik 17½c į val. Pragyvenimas gi pastaruoju laiku netik neatpigo, bet dar žymiai pabrango, taip kad pirmenis nupakuojimas algų yra nepateisinamas.

„Mes parodysim, kad daugelis mūsų narių“, sako sako Gable, „uždriba mažiau kaip \$600 į metus. Ekonomikai ir pragyvenimo ekspertai gi prirodė, kad darbininkas negali išmaitinti ir aprėdyti savo šeimyną su mažiau kaip \$1,000 į metus“.

Areštavo 11 komunistų.

CHICAGO. — Subatos vakare policija padarė puolimą ant komunistinės Trades Union Educational League konvencijos, kurią laikyta Skandinavų darbininkų salėje, 2733 Hirsch Blvd. Policija atėjo areštuoti dviejų žmonių, kurie buvę dalyvavę keletą dienų atgal užkluptame Michigano raistuose susirinkime. Tai buvo tos Lygos laikraščio „Labor Herald“ redaktorius Earl Browder ir Jack Schullman iš Kanados. Fosterio nelieta, kadangi jis jau buvo delei to paties dalyko pirmiau suimtas ir yra paleistas už kauciją.

Beieškant jų, policija taip jau areštavo 9 svetimšalius, kurie neturėjo pilietybės popierių. Jie busių atiduoti deportavimui. Tarp areštuotųjų yra lietuviai Phil Allenberg, 4222 W. Van Buren St.

Rusija mažinanti armiją.

Bet šios karan, jei Francija puls Vokietiją, sako Trockis.

MASKVA, rugp. 27. — Karo ministeris Leonas Trockis pasikalbėjime su korespondentais pareiškė, kad Rusija šandien vadovauja pasaulio nusiginklavime, kadangi nežiurint esamo pavojaus užpuolimo, Rusija žymiai sumažino savo armiją, butent iš pirmiau buvusių 5,500,000 kareivių ji sumažino iki 800,000 kareivių, priskaitant ir patį Trockį. Bet ji sutinka dalyvauti kiekvienoje nusiginklavimo konferencijoje, jei tik būtų užtikrinimo, kad ta konferencija būtų sekminga.

Bet, sakė Trockis, jei Francija puls Vokietiją ir užgriebtų Ruhr klonį, o taipgi ir Lenkija stotų Francijai pagalbon, tai Rusija negalėtų išlikti nepaliesta ir taptų tokiam atsitikime irgi įtraukta į karą. Jeigu gi Vokietijoje kiltų bolševikiška revoliucija, tai tada abi šalys susivienytų ir sudarytų labai stiprų bloką.

Korespondentai kamantinėjo Trockį ir apie neseniai bolševikų valdžios paskelbtą dekretą, kad visi politiniai kaliniai bus išstremti į Rusijos pakraščius (lygiai taip kaip kad dar rydavo caras). Trockis sako, kad tai esąs žmoniškiausias būdas atsikratyti priešininkų. Politinės gi laisvės kitoms partijoms organizuotis bolševikai neduosią iki „kapitalizmas bus sumuštas“.

Leninas esąs jau pasveikęs, bet Rusijos valdžia yra tiek stipri ir padėtis tiek pastovi, kad jam nesą reikalo grįžti valdžion prie ėjimo savo pareigų ir galis jis išlėtis kiek tik jam tinka.

Leninas Maskvoje.

MASKVA, rugp. 27. — Nikolai Lenin jau tiek pasveiko, kad apsilankė Maskvoje ir dabar rengia savo prakalbą internacionaliniam komunistų kongresui, kuris įvyks spalio mėnesį.

Nepavykus Haagos konferencijai, žymiai stiprėja tas komunistų elementas, kuris sako, kad reikia komunistams vėl įeiti į siauresnius komunizmo romelius ir atimti iš svetimšalių pirmiau pažadėtas koncesijas. Ta nuomonė stiprėja dar delto, kad Rusijos geras derlius duoda vilties, kad Rusija šią žiemą galės išlaikyti ir be svetimų šalių pagalbos. Dar nežinia kokios nuomonės laikosi Leninas, bet jo nuomonė veikiausia bus sprendžiamoji.

Nors Maskvos darbininkai labai skursta, Maskvos naujoji buržuazija — komunistai ir spekuliatoriai labiau, o Ernitaže tapo atidaryti dideli gembleravimo namai. Mažiausia ka galima statyti tuose namuose yra \$20. Gemblerių gi visuomet pilnas namas ir lošiama per visą naktį iki pusryčių.

Chiniečiai laimėjo streiką.

PEKINAS, rugp. 27. — Pirmas didesnis streikas Kinijos geležinkeliečių tapo laimėtas. Po streiko, kuris sustabdė traukinių vaigščiojimą Pekino-Hankau linijoje, geležinkeliečiai laimėjo reikalautą 10c į savaitę algos pakėlimą.

Rusija išstremė 1,500 inteligentų.

MASKVA, rugp. 27. — Justicijos ministeris Kurski šandien pareiškė, kad bolševikų valdžia išstremė apie 1,500 inteligentų, kurie buvę slapčiai veikė naudai kontr-revoliucionierių, arba gyvendami Rusijoje per penkis metus negalėjo prisitaikinti prie bolševikų valdžios. Daugelis jų tik ir laukė progos apieisti Rusiją, todėl jie pasitiko išstremimą su džiaugsmu. Bet kiti nenorėjo apieisti Rusijos ir maldavo juos palikti šalyje.

Kurski sako, kad Rusijos rekonstrukcija reikalauja, kad visi, kurie slapta veikia prieš bolševikų valdžią, būtų išstremti. O prieš bolševikus veikia ma niekuriuose universitetuose ir profesionalų draugijose. Tarp išstremtųjų yra ir tie rušiai advokatai, kurie pasitraukė iš gyvimo socialrevoliucionierių, delei teismo partiviskumo ir vienpusiškumo. Taip pat išstremta daug universitetų profesorų.

Monte Carlo Latvijoje.

RYGA, rugp. 27. — Latvijos valdžia leido francūzų kompanijai netoli Rygos, Baltijos pakraščiuose, įsitaisyti didelius gembleravimo namus, kur bus rultės ir kiti gembleravimo įnagai, taip pat ir arklių lenktynės. Kompanija baubavosiant ten didelius viešbučius, kavines, taip pat mokėsianti valdžiai didelius taksus. Bet tik tie galės įeiti į gembleravimo namus, kurie uždirba nemažiau 600,000 rublių (\$2,400) į metus.

Norima lenktyniuoti su pasitibusiu gembleraviu Monte Carlo ir tarp Rėvelio, Helsingfors, Liepojaus vaigščios specialiniai laivai gabenti gemblerius.

Užsidarys Fordo dirbtuvės.

DETROIT, Mich., rugp. 27. — Henry Ford, paskelbdamas, kad visos jo dirbtuvės užsidarys rugsėjo 16 dieną delei anglių stokos, sako, kad visa šalies industrija turės apsisotiti, jei geležinkeliečių ir angliakasių streikas tęsis ir toliau. Jis sako, kad streikus sukurstė piniguočiai ir jie kludio susitaikimui, kad tuo galėtų pasipelniti Wall gatvės pinigų baronai, kurie kontroliuoja geležinkelius, anglių kasyklas ir plieno dirbtuves.

Del uždarymo Fordo dirbtuvių neteks darbo apie 85,000 darbininkų ir daugelis tukstančių darbininkų, kurie dirba tokiose dirbtuvėse, kurios priklauso nuo Fordo užsakymų.

Suimtas lietuvis plėšikas.

CHICAGO. — Du policistai užtikė du plėšikus apiplėšiant porėlė automobilį prie 31 gatvės ir Drainage kanalo. Plėšikai šoko bėgti, bet tapo pagauti. Jais pasirodė esą John Molensky, 1738 W. 22 St. ir Petras Kuzas, 4436 S. Artesian Ave. Abu jie yra 21 m. amžiaus ir apiplėšinėdavo automobilistus, kurie sustodavo parkuose ar šiaip pakrumidose su savo merginomis pasišnekėti. P. Kuzas jau prisipažino, kad per pastarąsias 10 dienų jiedu apiplėšė apie 15 tokių porėlių. Pas jį namuose rasta daug vogtų daiktų.

Lietuvos žinios

Iš okupuotos Lietuvos

MERKINE. — Nuo Eisiškės, Lydos apskr. atvykę žmonės pasakoja, kad Eisiškių miestelio aikštėje yra įtaisytas augstas stulpas su geležinėmis gran dinėmis. Jeigu tik kuris uki-ninkas, ypač lietuvis, neįspildo greituoju lenkų žandarų paliepimo, tai tuč tuojau sugavę prirša prie stulpo ir laiko visą parą.

Iš Vilniaus.

— „Batorowki“. Bus vienintelis pasaulio universitetas, kurio studentai yra atviri šnipai ir žandarai, yra dabartinis Pilsudskio universitetas Vilniuje, seniai jau išdildęs skaisčias XIX A. A. Mickevičiaus tradicijas. Kolei studentai baltomis kepurėmis („batorowki“) darė kratas, suiminėjo ir mušė lietuvius, tolei lenkų spauda tylėjo. Dabar „Praca“ paduoda, jog liepos mėn. keli studentai suėmė gatvėje E. M., kuris platino P. P. S. atsišaukimus, ir nuvedė jį policijon, kuri bėgti jį paliosavo „Praca“ piktinasi tuo Vilniaus studentų pasielgimu.

Rinkimų apygardos Vilniaus krašte.

VILNIUS. — Lenkų Seimam rinkimams Vilniaus kraštas padalinta 3 apygardomis: No. 62 Lydoje (Lydos, Ašmens, Voložino ir Vileikos apskr.) rinks 7 atstovus, No. 63 Vilniuje (Vilniaus ir Trakų apskr., neutralinė juosta — oho!) rinks 5 atstovus ir No. 64 Švenčionyse (Švenčionių, Braslavo, Dunikavičių ir Disnos apskr.) rinks 6 atstovus. Senatan Vilniaus kraštas rinks 3 atstovus, kaip ir Naugardėlio vaivadybė (Naugardėlio, Stolpų, Nesvyžiaus, Baranavičių ir Slanimo apskr.), kuri bėgti Seimam terinks 6 atstovus.

Vagystė. PASVALYS. — Liepos 28, Pasvalio Pašto įstaigoje su-

sektą siunčiamų iš Amerikos laisvų vogimais. Pas trejus rasta kišeniuose Amerikoniškų laisvų, kurių devyni praplėsti, o dvidešimtis trys sveiki. Pagautieji prisipažino, kad sudraskė apie du šimtus laisvų, kuriuose esą radę dolerių. Bus jau mėnuo, kaip rasta už Pasvalio miestelio upėje paskan-dyta apie 100 sudraskytų tokių laisvų.

3 žmonės užmušti; jieško daugiau.

NORTONVILLE, Ky., rugp. 25. — Dviem Illinois Central favoriniam traukiniam susidurus mažiausia trys žmonės — traukinių darbininkai liko užmušti. Bet jieskoma daugiau žuvusiųjų, nes manoma, kad abiem traukiniais važiuojo apie 10 ar 15 klajūnų, kurie galėjo žuti nelaimėje.

Vartos popierines kulkas.

DETROIT, Mich., rugp. 27. — Policija jau dabar vartoja gasines bombas. Dabar ji ketina vartoti ir kulkasvaizdžius, kada reikės išvaikyti minias, ar sustabdyti „raušes“. Bet kulkasvaizdžiai busių užtaisyti popierinėmis kulkomis. Tokios kulkos neužmušią ir sunkiai nesužeisą žmonių, bet jomis vistiek galima busių išvaikyti ir didesniąją minią.

5 žmonės užmušti.

PRINCETON, Ind., rugp. 27. — Penki žmonės liko užmušti ir 1 sunkiai sužeistas pasažieriniam traukiniui užbėgus ant automobilio.

DENISON, Tex., rugp. 27. — Tavoriniam traukiniui užbėgus ant pasažierinio Missouri, Kansas and Texas traukinio ties Belis, 18 žmonių liko sužeista, jų tarpe keli gal mirtinai.

WASHINGTON, rugp. 25. — Tyrinėjęs aliejaus industriją senato komitetas pranašauja, kad gasolino kaina vėl bus kiek nupiginta.

PINIGAI
IS
AMERIKOS
LIETUVON
EINA
PER
NAUJIENAS

Ar socializmas yra neišvengiamas?

August Glaessens.

(Tęsinys)

Kur link mes einame? "Pirmyn!" sako socializmas. Trus-tai ir monopoliai yra svarbios įstaigos daugiau negu vienu atžvilgiu. Jie panaikino rungtynių cikloną, sumažino paantrinimą darbo priemonių, paakstino išradimą milžiniškų "darbų taupomų" mašinų, kurias padarė galiamomis tik trustai ir monopolai su savo kapitalo kalnais. Jie išvystė žemės turto šaltinius, sutvėrė modernines industrijos stebuklus ir sumažino gamybos iškašius (tai nereikia dirbinių kainas) iki netikėtinės skaitlinės. Taip socializmas prireikia visa tai. Faktiniai, reikia būti socialistu, kad tinkamai įvertinti svarbų trustų ir monopolijų.

O, tikrenybė trustai ir monopolai atgabeno daug blogo savo eigoj. Bet apie tai mums nereikia čia minėti. Šiame skyriuje mes dainuojame išmintinai apie gerumą ir didybę trustų ir monopolijų. Ir tai yra svarbu, kad dėl savo gerumo ir didybės jie turės mirti.

Socialistai nėra kliūčių tvėrejai. Jie nedės vienos plytos progreso kely ar industrijos evoliucijoj. Socializmas sako: "Lai trustai auga. Neperiskaidykite jiems (jei galite!) kvailiais įstatymais. Lai jie auga milžinai. Trustai ir monopolai pagreitins susikonce-travimą turty ir rankas kelių žmonių. Jie greitai pašalins nepakendamus ir išdidžius amarus ir prirengs dirvą galutinam mūsų daugumos sukeliam. Vieton kad trustams ir monopolijoms priklausytų pasaulio tautos, lai pasaulio tautos priklausot trustai ir monopolijai! Lai draugija kontroliuoja jų operavimą, lai darbininkai dalyvauja jų vėdime ir lai žmonija užsiganėdina jų stebėtinu našumu, jų energija taupomomis priemonėmis."

Socializmas žiuri į augančius trustus ir monopolius, kaip ukininkas kad žiuri į augančią kiaulę. "Esk, kiaulutė, esk. Riebinkis, augink kumpį, augink lašinius," sako džiaugsmingas ukininkas. Pagalios kiaulė pasiekia aukščiausio laipsnio augimo. Ji insikrovė visko tiek, kiek jos oda gali išlaikyti. "Sustok," sako ukininkas su patenkinančia ir malonia šypsa. "Dabar aš valgysiu!"

VI.

Daugiau iliustracijų nesužinių faktorių socialėj evoliucijoj.

Tuo po prasidėjimo pasaulinio karo nesumani dalis kapitalistų klasės sąjungininkų tautų pamatė ką tai, ką ji patikėjo jos didele proga. Per gana ilgą laiką kapitalistai nukentėdavo nuo pragaistinių konkurencijų pigių Vokietijos prekių. "Hunas" patraukė juos linksmon medžio-nėn pasaulio rinkos. Vokiečių mekaninio gabumo rezultatai ir našumas stovėjo nepergalima kliutimi. Vokietijos prekės greitai pavadavo Britanijos, Francijos ir Amerikos prekes visose dalyse pasaulio.

"Hunas" turėjo būti sutriuškintas. Jo jurinės ir militarinės jėgos, beabejo, buvo labai didelės kliutis. Karui progresuojant, užpakaly mūsų linijos tapo pradėta šlykšti propaganda dėl pašalinimo naudojimo Vokietijos dirbinių ir sulaužymo vokiečių konkurencijos įtakos. Ne tik "huno" jurinė ir militarinė galios turėjo žlugti, bet lygiai ir jo nepageidaujama komercinė jėga pasaulinė kovonė del pelnų.

Laike karo nuotikį tveriančioji epocha pasireiškė viename Londono paskilbusiam viešbuty. Susirinkę vienminčiai didžiūnai laikė pokalį. Vienas pietuojančių viešpačių, momente intensyvio pasikalbėjimo, patėmijo vokišką banderolį ant dugno savo torielkos. Atsistojęs su didžiausia savo viešpatiška aukštybe, užsirusines britas paskelbė savo suradimą nustebinčioms svečiams. Pridavimui ypatingos svarbos ir dramatinės kulminacijinės vietos savo išdidiems patėmijimams, didžiūnas iškėlė torielką virš savo galvos ir trenkė į grindis. Kiekvienas beždžionžmogis pasekė jį ir šimtai nekenciamų vokiškų indų subirėjo į šmotos ant grindų. Tas triukšmas pasklido visam pasauliui!

Skaitlingos darbo įstaigos metė karo darbą ir sukūrė judėjimą boikotuoti ir išstremti "huno" produktus iš mūsų Sąjungininkų tarpo. Šioj šaly vokiški vaikų žaislai pirmieji tapo kankiniais. Tuomet jų dažai, vaistai ir kiti dalykai buvo puolami. Propaganda plėšė nuo žemės iki žemės. Vokiškių muzika, literatūra, kalba ir dirbiniai, — žodžiu, kas tik vokiško, turėjo būti sutriuškinta.

Pasibaigė karas. "Hunas" buvo sutriuškintas. Sąjungininkų jėgos laikė savo galingą koją ant jo parbloškto kuno. "Hunas" buvo perbloškstas ir išguitas. Bent tai atrodė daugeliui žmonių.

"Dabar, Friteai," tarė mūsų pergalėtojai sąjungininkai, "tu turėsi mokėti ir mokėti brangiai už nuostolius, kuriuos tu padarei." Tuomet sąjungininkai pradėjo apskaitliuoti kontrubuciją, kurią "hunas" turės mokėti. Tai jie dar tebeskaitliuoja. Galimas daiktas, kad jie niekuomet nesustos skaitliavę.

"Gott in Himmel", atsakė mūsų perbloškstas Friteas. "Ich habe kein Gott!" Jis tarė esąs perbloškstas. Karas sutrupinę Vokietijos armijas ir laivyną, jų industrijas ir finansus. Tai nubankrutijo ją.

(Bus daugiau)

Sveikatos Dalykai

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Dr. A. Montvidas.
1824 Wabansia Ave., Chicago.

Utėlių ir glindų naikinimas.

Chicagietis rašo: "Paaiškin-kit, kaip išnaikinti galvos utėles ir glindas. Vaikai laikomi švariai, vienok apskrėtė nuo kitų vaikų ir jokios gyduolės negelbsti."

Atsakymas. "Yra keli būdai ir aptiekos parduoda neblogų vaistų. Vienok paprasčiausias būdas yra kerosinas. Suvilgykite juo plaukus ir šiek tiek odą. Glindų naikinimui vartokite šiltą actą arba uksą."

Pirmas kudiķis.

Motina klausia: Kur aš galiu gauti knygtę, mokinančią kaip auklėti kudiķius. Galiu skaityti ir angliškai. Turiu 4 mėnesių kudiķį, kuris yra pirmas ir aš visai nežinau, kaip jį maitinti ir prižiūrėti.

Atsakymas. Gausite dovanai "Child Care" ir "Infant Care" knygtes nuo The Children's Bureau Department of Labor, Washington, D. C., jei parašysite į ten laišką. Taipgi galite kreiptis į savo miesto ir valstijos sveikatingumo skyrių.

Šitas prieš madą.

K. B. rašo: "Matau patarimų, kaip nusikratyti diktumo, bet nieks nerašo, kaip sudžiūvėlis galėtų sutukti. Aš esu 5 pėdų ir 9 colių, o sveriu tik 135 svarus. Esu sveikas, vienok norėčiau kiek nors sudik-tėti."

Atsakymas. Kad ir niekas nemylėtų diktų žmonių, vienok 135 svarų neužtenka mūsų aukštam lietuviui. Reikia daugiau valgyt duonos, bulvių, žirnių, pupų, maisto iš miltų ir kruopų, piragų, saldžių daiktų, gert daugiau pieno ir pasiverst į šioki-tokį tinginį. Kas daug juda-kruta, tas netunka.

Laiškas iš Lietuvos.

Amerikonai.

Amerikonais pas mus vadina grįžusius iš Amerikos lietuvius, ir taip vadina juos gana ilgai, kolie šie nustojė dėvėti amerikinius rubus ir meta vartoti kalboje pavienius anglų kalbos žodžius.

Šiame straipsnyje aš kalbėsiu apie Amerikonus, kaip apie sugrįžusius tėvynėn sunus-iseivius.

Mes, gyvenusieji laike karo tėvynėje, nustojus karo audrai siausti, budami sunaikinti, apipiešti, dėjome viltį į brolius, gyvenančius anapus Atlantiko. Sakėme: grįž mūsų broliai kas pilingas, kas geras amatininkas, kas biznierių ir padės mums atstatyti sugriautą kraštą, paverš prekybą iš svetimų, begėdiškai mus išnaudojančių, rankų, su-tvers savąją pramonę, inės į mūsų gyvenimą kultūros. Atėjo laikas, ir mes dalinai neapsirikome: pradėjo plaukti Lietuvon nepasibaigiamą virtinę doleriai, pradėjo plaukti ir patys ieseivai-sunus savo suvargusios motinos-tėvynės prieglobstyn. Ne vienas nepriklausomybės stulpas tapo sustiprintas ar naujai pa-statytas dėka amerikiečių aukoms; ne vienas trobesys stojosi vieton karo sugriauto neviena senų tėvų ašara karo išspausta tapo nutrinta.

Vieną žodžiu doleriai mus nesu-vylė, tik patys grįžusieji ne-ištesėjo to, ko mes laukėm iš jų, ir ką jie turėtų sau laikyti už prievolę.

Kalbu apie sunaudojimą grįžusiais savo kapitalo ir energijos. Aišku, kad visiems sutilpti žemės ukyje negalima ir reikia griebtis kitokių pragyvenimui įmonių. Šiuo atveju geriausia amerikonomas verstis prekyba, smulkia ir stambia pramonė. To visai nėra. Nepeiksiu tuos, kurie perka žemės, nors jie ir įvarė savo doleriais žemės kainą neprieinamą vietos žmonėms, galui tik palinkėti jiems; bet tie, kurie skverbiasi į smukles ir daigina tuos mūsų pikčiausius šašus kaip grybus po lietaus, — tie geriau būtų negrįžę mus tvirkinti.

Prekybą bei pramonę ne tik nepaveržė iš žydų, bet dar patys susmuko jų kišenėn, parduodami jiems pusvelčiui dolerius. Musų bankuose paprastas reginys, tai Amerikonai ir žydai — pirmieji parduoda dolerius, antrieji perka.

Maža kas grįžusių tveria draugijų su kapitalu, imasi rimtos didesnės prekybos. Lietuvoje gyvuoja tik dvi-tys bendrovės, kuriose amerikoni vyrauja.

O tuo tarpu spekuliuoja paskutinius mūsų syvus baigia čiulpti daugybės produktų lieka nesunaudotų (vaisiai) ir t.t. Grįžusieji gi, nemint tų, kurie žemės perka, tankiausia įgia namus, kurie pas mus dabar duoda nuostolį, ar sėdi be darbo, baigia paskutinį dolerį, keikia Lietuvą, kurioje, anot jų, nėra kas veikti ir laukia tos laimin

gos valandos, kada kas nors iš Amerikos laivakortę atsiųs, ar jura užšals ir galės atgal Amerikon keliauti. Mano apylinkėje amerikoni yra virš 20, ir pusę jų priguli prie tų, kurie "neturi kas veikti".

Jų yra pastebiamas keliavimas atgal. Keliuona betiksliai praleidę sunkiai uždirbtus dolerius, išgaravusiu patriotizmu, nepadarę nieko gero visuomenei, tik pralobinę smuklininkus ir musų barzdočius. Sena pasaka: iš Lietuvos savieji, į Lietuvą svetimieji.

Te nebuna šie žodžiai grąsinančiai važiuojantiems į Lietuvą. Mielieji! Grįžkite tik, tėvynė jus laukia, esate labai reikalingi, o "veikti" dirva plačiausai ir amatininkui, ir biznieriui, ir pinigotam.

Smulkiau apibūdinti tai, ką turėtų griebtis grįžusieji, kad būtų naudingais visuomenei ir savo kapitala tiksliai ir pelningai sunaudoti, nebuvu mano tikslu, galui tik patarti sužinoti apie gyvenimo sąlygas Lietuvoje, kad grįžus nekartoti savo pirmtakų klaidas.

P. B-čius.

1922 m. 30-VII, Pašvitinys.

Naujas laikraštis TELEGRAMAS

TELEGRAMAS yra mėnesinis ir ne perijodiškas, bepartysis laikraštis, susidedantis iš 8 iki 32 pusl. Išėina pirmoj subatoj mėnesio ir ne perijodiškai kelis kartus per mėnesį, taip tankiai, kaip kada prisieina reikalas.

Kaina yra 1 centas už kopiją; 25 centai per metus už visus numerius. Užsirašyk tuojau, prisiųsdamas paprastame laiške 25 cent., ar 25c vertės markių

Telegramas

666 W. 18th St.,
Chicago, Ill.

Užsilaikyk vėsiui — elektro vėdyklė tai padarys

Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir aukščiau. Namuose dratus įvadžiojam, fiksures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.

Bridgeport Electric Co.,

1619 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

SUSIVINIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausią lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios tutras arti \$400,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai primumi nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PAŠALPOS SKYRIAI — \$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siūnčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsipelnė didžiausio pasitikėjimo,
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogeriausia ir kuogrečiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekviena pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;
- 4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banke ar jo skyriuose;
- 5) kad Naujienų siūnčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojau, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepia į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienu kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikrai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS Tel. Boulevard 9663
3210 So. Halsted St.
TOWN OF LAKE SKYRIUS Tel. Boulevard 0672
1614 West 46th Street.
BRIGHTON PARK SKYRIUS Tel. Lafayette 7674
4138 Archer Ave.
WEST FULLMANO SKYRIUS Tel. Pullman 0169
523 West 129th St.
ROSELANDO SKYRIUS Tel. Pullman 6659
233 East 115th St.

CATARRH OF THE STOMACH

YOU CAN'T ENJOY LIFE with a sore, sour, bloated stomach. Food does not nourish. Instead it is a source of misery, causing pain, belching, dizziness and headaches.

The person with a bad stomach should be satisfied with nothing less than permanent, lasting relief.

The right remedy will act upon the linings of the stomach, enrich the blood, aid in casting out the catarrhal poisons and strengthen every bodily function.

The large number of people who have successfully used Dr. Hartman's famous medicine, recommended for all catarrhal conditions, offer the strongest possible endorsement for

PE-RU-NA
IN SERVICE FIFTY YEARS

TABLETS OR LIQUID

SOLD EVERYWHERE

Fine for Lumbago

Musterole drives pain away and brings in its place delicious, soothing comfort. Just rub it in gently.

It is a clean, white ointment, made with oil of mustard. Get Musterole today at your drug store, 35c and 65c in jars and tubes; hospital size, \$3.00. BETTER THAN A MUSTARD PLASTER

MUSTEROLE
WILL NOT BLISTER

PINIGAI

IS

Roselando Lietuvon

Roselandiečiams ir kensingtoniečiams artimiausia įstaiga pasiuntimui pinigų Lietuvon yra Tupikačio aptieka, 233 East 115-th St. Pingai nueina Lietuvon greitai, su pilna gvarantija.

Iš Roselando ir Kensingtono siųskite pinigų Lietuvon per Naujienų Skyrių Tupikačio aptiekoje, 233 E. 115-th St. Kensington.

PINIGAI

IS

WAUKEGANO LIETUVON

Greitai, su pilnu užtikrinimu pinigų Lietuvon iš Waukegano pasiųsite per visiems Waukeganiečiams gerai žinomą aptieką — Bruseviciaus. Čia gausite ir patarimą visokiam reikale.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisai

127 N. Dearborn St., Room 1111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyveninė vieta:

3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.

Telephone Canal 2552

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakaro.

Veda visokias bylas visuose teismuose. Ekzaminavo ją Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Nanus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgėiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 4768

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisai vidurmiestij.

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namy Tel.: Hyde Park 3395

Tel. Yards 4681

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

29 So. La Salle St. Room 536

Tel.: Central 6390

Yak. 812 W. 33 St. Chicago.

Tel. Yards 4681

JOSEPH W. GRIGAL

Lietuvio Advokatas

Kambaris 305, Home Bank Bldg.,

Kamp. Miltvauko ir Ashland Aves

Ofiso val.: nuo 9 iki 6 ir nuo 7 iki 9 vakaro.

Tel. Haymarket 3669

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Recter Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2660

Rez. 3203 So. Halsted St.

Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Plumbing, Heating

Kaipo lietuvis, lietuviams visados

patarnauja kuogeriausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

Dr. M. T. Strikol'is

Lietuvio

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 So. Ashland Ave.

Val. 6 iki 8 vak.

Ofiso Tel.: Boulevard 7820

Namy Tel.: Lafayette 0263

A. MASALSKIS

Graborius

Atliekame darbą kuopigiau-

siai. Mažus grabus turime

nuo \$3 ir augščiau, dide-

liems nuo \$25 ir augščiau.

Taip pat turime geras au-

tomobilius del krikštytųjų ir tt.

Reikale kreipkitės

3307 Auburn Ave.

Tel. Boulevard 4139

Bankruto Išpardavimas

Pirkome visą staką nusibankrutuju-sių P. Stein, kurį išleido Sav. Valst. Apskrities Teismas ir kuris susideda iš puikiasių parkimū vienu ir dvie-jių kelių stakų ir overkotų visokių stalių, patinų ir dydžių, apie už 40% ant dolerio. Išimtykit sekamas kainas: 1 ir 2 kelių stakai po \$13.50 ir aukščiau. Vyrams ir vaikams overkotai po \$10 ir aukščiau. Vyrams darbinės ir pasipuošimui kelinės \$2.50 ir aukščiau.

Atlarsa kasdieną iki 9 val.; nedėliomis iki 5 val.

S. GORDON,

Dvi įėjigos: 1401 S. Halsted St. ir

739 W. 14th St.

Paskelbimas

Dr. Harwood

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

829 S. Oak Park Ave.

Oak Park.

Atidarė savo vyriausį ofisą; iš at-

žvilgio metų praktikos, palaikysiu

pasvėdamas dvi valandų, du kart

į savaitę biedniams žmonėms.

Imkit Forest Park "L" iki Oak

Park Ave. 3-čios durys į šiaurius

nuo stoties.

Val. nuo 4 iki 7 val. vak.

Tel. Oak Park 817

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Grigaitis.

1739 South Halsted Street
Chicago, Illinois.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada,
\$7.00 per year outside of Chicago,
\$8.00 per year in Chicago,
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
nedėliadienis. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainai:
Chicagoje — paštui \$3.00
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.50
Trims mėnesiams \$2.25
Dviem mėnesiams \$1.75
Vienam mėnesiui \$1.00

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija \$3c.
Savaitė \$13c.
Mėnesiai \$75c.

Suvenytojos Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų \$4.00
Trims mėnesiams \$2.00
Dviem mėnesiams \$1.50
Vienam mėnesiui \$1.00

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.50
Trims mėnesiams \$2.25

Pirgus reikia įsistatyti pašto
Ordėrui, kartu su užsakymu.

Palengvinimas ar bluff'as?

Lietuvos Informacijų Biuras, matyt, labai susirupino dėl to protesto, kurie kilo spaudoje ir susirinkimuose prieš Lietuvos valdžios paskelbtą registraciją amerikiečiams. Jisai siūnia straipsnius laikraščiams, teisdadamas save ir švelnindamas tos registracijos patvarkymų prasmę.

Vienam paskutinių jo straipsnių, tilpusiam "Naujienuose" pereitą ketvirtadienį, sakoma, kad registracijos įstatymą sugalvojusi ne Astovybė Washington, bet Lietuvos valdžia. Ta valdžia, girdi, ir mokėsi už registraciją nustačiusi.

Paskolos stočių suvažiavime, kaip rašė rytinių laikraščių korespondentai, kun. Kemėšis pranešė, kad už registraciją reikią mokėti šiemet po \$10 ir paskui kasmet taip pat po \$10. Bet dabar Kemėšis vedamoji įstai-ga jau sako, kad tik pirmutinę mokestis busianti \$10, o toliaus reikią mokėti tik po \$5 "už savo atnaujinimą". Tiems gi, kurie turi išsiėmę pasus, pirmosios mo-

kesties visai nereikią mokėti.

To negana. Informacijų Biuras paskelbia dar ve-ko-ki palengvinimą:

"Jei kurie budami var-gingoje padėtyje negalėtu įmokėti reikalaujamo mo-kesnio už pasą arba jo at-naujinimą, tokie lai gauna iš Paskolos Stoties atatin-kamą paliudijimą ir pri-siūnia jį Atstovybėn, ku-ri išduos pasą tada be mo-kesnio."

Tai yra didelis nusileidi-mas, palyginus su tuo, ką Informacijų Biuras arba jo vedėjas skelbė pirmiaus. Bet čia mums kyla ve koks klau-simas: kas davė Atstovybei galios daryti šitokių paleng-vinimų registracijos pat-varkymuose?

Istatyme apie registraciją nėra nė žodžio apie tai, kad neturtingieji piliečiai gali but paliuosuoti nuo mokes-nio. Abejotina todėl, ar toks paliuosavimas iš viso gali but duotas.

Bet jeigu galėjo jį kas nors duoti, tai negut tik-tai Lietuvos valdžia. Tuo gi tarpu nė Atstovybė, nė jos įsteigtasis Informacijų Biu-ras nėra pranešę visuome-nei, kad valdžia butų tokį nutarimą padariusi. Bet kol visuomenei nėra žinoma apie tokį Lietuvos valdžios nuta-rimą, tai jai tenka spresti, kad tą "paliuosavimą" nuo mokesties paskelbė savo va-lia Lietuvos valstybės tar-nautojai, kurie sėdi Wash-ington, t. y. p. Čarneckis su kun. Kemėšiu.

Čia tečiau ir vėl kyla klau-simas: nejaugi yra leistina tokia tvarka, kad dvejetas asmenų, be žinios Lietuvos Seimo ir vykdomosios vy-riausybės, darytų svarbius patvarkymus, kurie paliečia tukstančius Lietuvos piliečių ir dagi, kaip išrodo, prieša-rauja išleistiems Lietuvos įstatymams.

Mes gerai suprantame, kad Čarneckis su Kemėšiu nori nuraminti Amerikos lietuvių; mes pripažįstame, kad tas Informacijų Biuro paskelbtas palengvinimas yra teisingas, bet mes nega-lime sutikti su tuo, kad at-stovas (arba jo pagalbinin-kas) savintų sau nepri-klausomą nuo Lietuvos Sei-mo ir valdžios galią. Juodu

yra valstybės tarnai, o ne šeimininkai!

Kol amerikiečiai nepatirs, kiene autoritetu pasiremda-mas kun. Kemėšis "paliuosa-vo" nuo mokesnio neturtin-guosius piliečius, tol jiems reikės žiūrėti į šitą jo "do-vaną" labai atsargiai, kad kartais neiseitų del to skau-džių nesusiapratimų.

Tuo gi tarpu amerikiečiai turi nepaliauti reikalavę, kad ta registracija butų atsauk-ta arba bent suspenduota.

Apžvalga

"BURŽUAZISKA NUODEMĖ."

Brooklyno "Laisvė" rašo, kad Amerikos socialistų vadas, Morris Hillquit, iškelia Europon, kur jisai keina dalyvaut Vien-os Internacinalo pildomojo ko-miteto susirinkime, kuris įvyks rugsėjo 2 d. Prie to "L." pas-tebi:

"Hillquitas, kaipio tikras buržuazijos reikalų gynėjas, vežasi su savim ir savo pa-čią."

Jeigu netikit, kad jį taip pa-rašė, tai paimkite "Laisvės" 198 numerį ir pats perskaitykite. Mes žinome daug visokių "buržuaziskų griekų", kuriuos daro socialistai, bet iki šiol neži-nojome, kad vežtis su savim sa-vo pačią yra taip pat "buržu-aiziskas nusidėjimas". Ir kodėl "Laisvė" taip ilgai slėpė šitoki svarbų principą nuo "susipratu-sių darbininkų"?

SOCIALDEMOKRATAI STIP-RIAUSI PROTO JIEGOMIS.

Buvusis Lietuvos St. Seimo sekretorius, kap. L. Natkevičius, rašo So. Bostono "Sandroje":

"Steigiamasis Seimas" bu-vo bėdinas intelektualėmis pa-jėgomis (stipriais intelektu buvo socialdemokratų ir žydų frakcija, bėdiniausia krikščio-nių demokratų frakcija) ir gana jaunas."

Gerb. amerikiečių svečias ma-no, kad į nuolatinį Lietuvos Sei-mą klerikalams nepavyks prave-si daugumos atstovų. Jie gau-sia apie trečdajį vietų Seime. Bet užtai atžagareiviškieji "žem-dirbiai" su "pažanga", jo nuomo-ne, galį gauti 10-12 vietų. Vi-sas Seimas susidėsias iš 100 na-rių.

MOKINA "RIMTUMO".

"Amerikos Lietuvis" rašo:

"Visai neseniai vienas rim-tiesniųjų laikraščių pažymėjo, kad Lietuvos klerikalai stei-giamame seime braukia iš val-sybės konstitucijos žodį 're-publika' ir jo vieton deda žo-

dį 'valstybė'. Prie to deda-ma paaiškinimas, kad 'repu-blika' žodžio pakeitimas žo-džiu 'valstybė' reiškia sieki-mą prie monarchijos. O tuo-mi parodoma nerimtumas dėl dalyko nepermatymo, kad re-publika yra tik valdžios for-ma, gi valstybė yra šalis; kiekviena šalis, turinti savo rubežius ir valdžią, yra vals-tybė, ne atsižvelgiant, ar ji butų republika, karalystė, ar kunigaikštystė, ir todėl šalies pavadinimas valstybe nėra joks siekimas prie monarchi-jos."

"Amerikos Lietuvis" rašo ši-tą pamokslėlį mums, tur-but "rimtai" manydamas, kad mes ištisų "nepermatome", kas yra valstybė. "A. L." redaktorius visai be reikalo darbuojasi, nes galime jį užtikrinti, kad mes apie tuos dalykus esame girdėję ne kiek ne mažiau už jį. Jo aiškinimai tečiau kaip ir parodo to priežastį, del kurios Lietuvos klerikalai yra peikiami už išmetimą žodžio "republi-ka". Valstybė, kaip jisai sako, reiškia ir respubliką, ir karalys-tę ir kunigaikštystę; mes gi no-rime, kad Lietuva butų ne kara-lytė ir ne kunigaikštystė, o tik-tai respublika.

Jeigu Lietuvos St. Seimo dau-guma nori to pat, tai jį turėjo pasakyti tą Lietuvos konstituci-joje, kad respublika butų pripa-žinta, kaipio nustatytoji Lietuvos valstybės tvarka, kurios nebu-tų galima bent valandą pakeisti. O St. Seimo dauguma ne tik-tai pati nepasulė įrašyti tą žodį į Lietuvos konstituciją, bet dagi išmetė jį iš konstitucijos projek-to, kurį buvo pagaminusi Seimo komisija. Šitaip pasielgdami, Lietuvos klerikalai parodė, kad jie nebus priešingi, jeigu Lietu-vos valstybė bus kada nors vė-liaus paversta monarchija.

"Amerikos Lietuvis" galį tai išrodyti menkniekiu, bet mes ži-nodami, kaip Lietuvos kunigija dar ne taip senai piršo Lietuvai kunigaikštį von-Urachą, turime apie tai kitokią nuomone.

BOLŠEVIKŲ KERŠTAS.

Delto kad Rusijos socialdemo-kratai stojo už social-revolucio-nierius, kuriuos bolševikų val-džia sumanė, su pagalba pro-vo-katorių, nugalabint, tai diktato-rių kerštas atsikreipė ir prieš juos. "Socialistiškieji Viest-nik" rašo, kad

"Naktį liepos mėnesio 4 d. daugias kaip 85 socialdemo-kratai tapo suareštuoti Mas-kvoje — neva tam, kad pra-dėjus naują bylą." Taigi, kad kokios, Rusija su-silaus da ir dideles bylos prieš socialdemokratų. Tegul bolševikai pamėgina ją užvesti! Teis-dami es-erius, jie jau sukėlė prieš save milijonus darbininkų visose šalys; bet byla prieš socialde-mokratų galutinai užmuštų bolševikus.

Social-revolucionierius bolše-vikai stengėsi surišti su kontr-revolucinių Rusijos generolų žygiais ir su teroro aktais, at-kreiptais prieš atskirus sovietų valdžios narius. Bet socialde-mokratams jie negalės tokių da-

lykų prikašioti, nes socialdemo-kratų partija niekuomet nerėmė valdžią ir niekuomet nepritarė teroriui. Čia bolševikams nė pro-vokatoriai nepadės.

BOLŠEVIKŲ RAUDONASIS TERORAS.

IS ČEKOS DARBUOTĖS.

K. Sėjikas.

(Tęsinys)

Ne taikos vedamas jis prieš-i-nosi karui, o tik todėl, kad "imperialistinių karų pavertus į civilinį." Civilinis karas sto-vėjo pirmoj vietoj. Tai ne tuš-čias prasimanymas. Ar bolševi-ka! neskelbė, kad visų šalių "raudonarmiečiai" privalo dur-tuvių pagalba sukurti "proleta-riato diktaturą?" Bet čia jų ambicijos da nesibaigė. Jie numatė, kad "proletariato dik-tatūros" valdomoms šalims reikią ginklo pagalba antmes-ti bolševizmą toms šalims, kur jo da nėra. To juk niekas negali užginčyti. Ar Lietuvai nebuvo prievartos keliu bando-ma antmesi komunizmas? Pagalios, ar socialistinė Gruz-i-jos respublika ne Rusijos rau-donarmiečių liko parbloškta?

Tuo budu aiškiai matoma, kad imperialistinis pasaulinis karas, perėjęs per civilinio ka-ro čysčių, galų gale vėl butų turėjęs virsti pasauliniu karu. Skirtumas tik tame, kad ši kartą butų buvę skelbiama ki-toki obalsiai. Susidėjusi ir su-stiprėjusi karo metu bolševiz-mo idealogija perdėm buvo perminkusi karingais motyvais. Jau ir tada ta idealogija atsi-davė "revoliucingu sovinizmu." Joje jau buvo "raudonojo im-perializmo" perų.

Ar reikia po to stebėtis, kad bolševizmas savo revoliucijai pasiskolino "visus karo meto-dus šalies gyvenimo tvarky-mui. Rekvizicijos, kontribuci-jos, barbarinė bausmės siste-ma — čimimas įkaitų ir vieno asmens atsakomybė už savo draugų darbus, deginimas kai-mų ir net miestų, masiniai su-šaudymai, koncentraciniai ba-davimo lageriai, aziatiniai žiaurios bausmės — visa tai buvo paprastu kasdieniniu reiškiniu karo metu, ir visa tai bolševikai panaudojo savo ci-vilinio karo vedimui.

Karas paliuosavo žmogų žvėrį. Jis sustiprino visus zoo-loginius instiktus, tuo pačiu laiku nutirindamas nuo žmonių paviršiaus jų kultūrinį paauk-sinimą. Jis pripatino jausti socialdemokratų. Tegul bolševikai pamėgina ją užvesti! Teis-dami es-erius, jie jau sukėlė prieš save milijonus darbininkų visose šalys; bet byla prieš socialde-mokratų galutinai užmuštų bolševikus.

Karas paliuosavo žmogų žvėrį. Jis sustiprino visus zoo-loginius instiktus, tuo pačiu laiku nutirindamas nuo žmonių paviršiaus jų kultūrinį paauk-sinimą. Jis pripatino jausti socialdemokratų. Tegul bolševikai pamėgina ją užvesti! Teis-dami es-erius, jie jau sukėlė prieš save milijonus darbininkų visose šalys; bet byla prieš socialde-mokratų galutinai užmuštų bolševikus.

koks nors reiškinys mums ga-li padaryti labai gilaus įspu-džio, bet jeigu jis kartojasi kasdieną, tai, pagaliaus, mes jo visai pradėdame nebepaste-bėti.

Karinis komunizmas.

Besitęsias civilinis karas pragaistingiau veikia į žmo-gaus psichologiją, negu tarpu-valstybinis karas. Ir tai supran-tama. Tarpvalstybiniam karui siaučiant, sukuriam tam tik-rų frontai, kur duodama Mo-lochui pilna laisvė. Toliau nuo fronto visgi da prisilaikoma šokių tokių taikos laiko nor-mų. Visai kas kita dedasi civi-liniam karui einant. Čia visa šalis paverčiama frontu, kur brolis yra verčiamas pulti bro-lį, tėvas savo vaiką. Žodžiu, visa atmosfera persisunkia kraujo kvaituliu.

Bolševizmas yra pasaulinio karo išdava. Nestebėtina to-del, kad jis pasisavino to karo metodus. Visa bolševikų ter-minalogija liko sumilitarinta. Karinis upas buvo ugdoma, ir visoj šalyj įvedama griežčiausi geležinė disciplina. Tatai, žino-ma, negalėjo neatsiliepti į bolševikų idealogiją. Karas fak-tinai visur stumė į šalį demok-ratinės įstaigas, asmens laisvę, o jų vieton kurė karinį dikta-turą. Ir štai bolševikai milita-rizuoja visą visuomeninę ide-ologiją, uždeddami ant visko ka-rinės cenzūros leteną. Pilieti-jie paverčė į kariaujančius val-sybės baudžiauninką. Išmušė visų laisvių letarginės mirties valanda: uždrausta net laisvai važinėti. Visur rogakos, leidi-mai įvažiavimui ir išvažiavi-mui, visur vizos, asmens patik-rinimas, šalingas kamantinėji-mas ir pilniausi sąžinės inkvi-zicija. Kiekvienas randasi nu-žiuriamo padėty. Kas reiškia, kad nužiurimasis turi išrodyti, kad jis nėra dezertėris, išda-vikas arba svetimos valstybės agentas. Visi kvalifikuotieji specialistai, visos intelektual-ės pajėgos sutrauktos sąrašas — jie visi bile valandą gali bu-ti mobilizuoti. Viskas karui, viskas pergalei. Karinis psicho-zis augo į kokią tai "mistinę valstybę."

Nelabai senai vienu savo "prablaivėjimo" momentu Le-ninas, patė to netikėdamas, pa-reiškė savo sandraugams, kad visas jų darbas vykino gyven-i-

man ne socializmą tikrąja to žodžio prasme, bet — karinį komunizmą...

Galas iliuzijoms. Nuvyto žie-dai, užgeso ugnys. Karinis ko-munizmas! Juk tai yra taip jau toli nuo socializmo, kaip dangus nuo žemės. Tokį komu-nizmą praktikuoja ir paprasta plėšikų šaika. Šaikos dalyviai irgi veda "komunistinį" gyve-nimą ta prasme, kad dalinasi suplėštu turtu. O Leninas pas-kelbė tokį obalsį: "plėšk sup-lėštą!"

Bolševikų "nauja moralybė."

"Visos Rusijos ir lokalinės čekos privalo buti proletariato diktatūros organai, — begailė-s-tinga vienos partijos diktatu-ra," rašo Petras. O kitas jo sėbras sako: "Čeka tai revo-lucijos sargyba." Gi "pats" Zi-novjevas prasiaria: "Musų partija gali didžiutis dviem dalykais — raudonąja armija ir Čeka."

Pasibaistina savo graujagė-ringumu čekos darbuotė ne kiek nekvaršina bolševizmo pilioriams galvų. Trijų metų pasaulinis karas ir keturių metų civilinis karas galutinai at-bukino jų humaningumo jaus-mus. Jie be vilties pasveikti susirgo karo psichozu. Jų psi-chologija prilygsta, iš vienos pusės, psichologijai didelių už-kariautųjų, konkvistatorių, ku-rie yra pratę žygiuoti per la-vonus nesuklupdami, o iš ki-tos pusės — psichologijai pre-tenduotojų ir virš-žmogų, kuris neigia visas moralines normas, skiriamas paprastiesiems mirti-niems žmonėms. Paprasti žmonės — tai molis, o jie puo-dų lipdytojai...

"Mes pripažįstame naują moralybę. Musų humaningumas yra absoliutinis, nes jo pagrindas dedama garbingi visokios prievartos ir pavergi-mo naikinimo idealai. Mums viskas galima, nes mes pirmi pasaulij pakėlėme kardą ne vergimo ir slėgimo tikslais, bet vardan visuotinos laisvės ir pasiliuosavimo iš vergijos." ("Krasnyi meč," 1919 m., No. 1).

Karinis psichozis, kuris su-kurė "naują moralybę," reiškiasi ir kitokiomis lytimis. Čia pastebima nepaprasta iš-didumo manija: "Mes — pirmi pasaulij." Čia užtinkama ir Torkvemado galvojimai, kuris skaitė, jog deginimas griešni-n-kų ir eretikų yra didelis krikš-čioniškos mielaširdystės dar-bas: visuose kruvinuose dar-buose "musų humaningumas yra absoliutinis." Visa tai reiškia gimimą specifinio raudono-jo jezuitizmo — tokio jau fa-natingo ir įstikinusio, kaip ir senovės katalikų jezuitizmas.

Karinio psichozio atmosfer-oje viskas galima. Galima pla-nuoti net masinę žudynę nepa-lankių bolševizmui gyventojų. Ir tas karinis psichozis pilnai paveikė protus ir širdis tokių čekos darbuotojų, kai Lacis, Peters ir kt.

"Mes vedame karą ne prieš atskirus asmenis. Mes naikina-me buržuaziją, kaipio klase."

"Tardymo metu nebandykite surasti medžiagos ir įrodymų, kad kaltinamasis darbu ar žodžiu veikė prieš sovietus. Pirmas klausimas, kurį jūs tu-rite jam užduoti — kokiai klasei jis priklauso, kokio jis paėjimo, apšvietos arba profe-sijos."

"Tie klausimai ir turi nu-spręsti kaltinamojo lemtį. Tame ir yra raudonojo teroro esmė."

"Taip, absoliutinė moralybė" einant, filosofavo Lacis laik-rašty "Krasnyi Terror," spa-lių 1 d., 1918 m.

Vadinasi, sugėdęs buržuazi-jos kraujas privalo buti išleis-tas iš žmonijos gislų. Vardan "meilės prie tolimo" turi buti padaryta "žmonijos apvaly-mas," be jokios atodairės ir "meilės prie artimo" senti-mentą.

PADAGELIS KASMATĖ

Kryžiaus kančių teatras Oberammergau

(Mūsų specialinio korespondento)

(Tęsinys)

Ir atlikta ši daina buvo ne kaipio kokia šven-ta giesmė, bet tik tai, kaipio erotinė, ir gyvas pa-veikslas ją lydėjo, erotinį ilgęsi iliustruodamas. Po tokios įžangos prasideda veiksmas — Kris-taus paskutinė diena Betanijoje, — Marija Mag-delena visu moteriškumo grakštumu, gražumu ir mylinčiu maldingumu šlaksto Kristui brangiū alieju kojas ir nepaprasta grakštybe-gracija sa-vo plaukas nušluosto. Vaizdas ištikrųjų gražus ir judantis, bet ka jis turi religinio, jeigu re-liginis elementu nelaikyti legendos? Toliau Judas pakelia skandala, kad veltui taip daug brangių daiktų naikinama, nes bogiausiai atvėju but buvę galima pavargėlius sušelpiti. Kristus jį nuramina visai žemiškais motyvais ir atsisvei-kina su Motina ir draugais kas įvyksta taip, kaip ir pas mus, kiekvieną griešniką, kuris laiko save už kitus šiek tiek aukštesnį.

Kitas reginys, devintas. Eina gyvas paveiks-las — kaip senis Jobas kenčia nuo savo pačios,

kuri su savo meilužiais, kaip mokėdama, tyčio-jas juo. Koras tuo tarpu dainuoja:

Seht! Welch ein Mensch! — Ein Job in Schmerzen —
Ach, wem entlockt er Trauenen nich!
Sein Weib doch — seine Freunde scherzen
Und spotten seiner ins Gesicht.
Ach! Welch ein Mensch! ir t.t.

(Žvelkit, kokis tai žmogus! — Vienas Jobas skaus-muose, — ach, kam jis ašarų neištrėkš! Tačiau jo pati ir jo draugai juokias ir tyčiojas juo sta-čiai! Ach, kokis tai žmogus!)

Šiuo mandriu pavyzdžiu norėta prirengti publika prie to, kaip Kristų kankina ir juokias juo! Nespresiu, ar tai daro Kristui garbės ar ne, tik tai norėdau pastebėti, kad tokie Jobai, ge-ri, kantrūs vyrai, ne tik biblijiniais laikais pasi-taikydavo, kad jų yra ir dabar, kuriuos lietuviai paprastai liurbiais vadina...

Ir taip toliau. Gerą didžiąją vaidinimo pu-sę užima grynai buties paveikslai. Žydų derybos su Juda, Sinderiono posėdžiai, Judos sąžinės grau-žimas, kaip tai daros su kiekvienu rimtu pro-vo-katorium mūsų partiniuose stntikiuose, jo nusi-žudymas, paskutinė vakarienė, Kristaus maldą daržely alyvų, moterų ašaros, ir t.t. visa tai tėra scenoje tikrai gyvenimo reiškiniai. Žinoma, ga-li jie kanką ir į religinį apsidumojimą atvesti, bet kas kenkia tokiam žmogui ateiti į tokią ekstazę

ir regint kitus šiekdiadienis griešnikų gyvenimo reiškinis!

Bet šiuo tarpu mes atėjome į du pagrindi-nius klausimus: kiek tinka Kristaus kančios te-atru vaidinti ir kiek yra leistina religiniu žvilgs-niu Kristaus asmenį vaidinti scenoje.

IX SENAS KLAUSIMAS

"Meno kritika — ir berods Lessingui vado-vaujant — daugel kartų iškėlė abejonę, ar Kris-taus kančia ištikrųjų gali buti dramai traginga medžiaga, nes herojus tik tai kenčia, o ne veikia. Bet Kristaus kančios vaidybos veikmė sulaužo visas abejones", — sako aukščiau minėtas kriti-kas Eduard Devrient apie šį teatrą. "Yra pa-prastai tinkama šventąjį vaidinant reikia vadi-namojo idealą pilnumoj pasiekti, kitaip yra nu-skaidžiama jo kilnybė. Aš neradau, kad šis tiki-nimas butų teisingas. Gyvas prityrimas ir čia sugriaua teoremas. Vaiduotė dramatinis vai-dinimu kur kas daugiau įtempta, negu bet kurio kitu menu, papildoma ir išlygina vaidinimą šventąjį iš savo nuosavos lobia ir stebuklingu budu. Vai-dinimas turi tik tai vaidinimam neprieštarauti ir to gana". (Mano pabrėžta P. K.)

Vadinasi, geriausias bažnytinio teatro istorinīn-kas pasisako aiškiai: Kristus vaidinti scenoje ga-lima (religinis žvilgsniu) ir Kristaus kančios dra-mai yra gana gera medžiaga. Man nei vienas

nei antras tėžis neatrodo teisingas. Ir šit kodel.

Dar senojų Graikijoj vienas filosofas, keik-damas Homerą ir Hesiodą už tai, kad jie savo poemose bedainuodami dievus, juos išniekino, pa-darė lygiais su žmonėmis, atėmė iš jų dieviškas savybes, pareiškia, kad jeigu arklys ar asilas mo-kėtų tepioti ir jeigu jiems ateitų į galvą tepioti kuris dievas, tai jie butinai padarytų panašiu vienas į arklį, kitas į asilą... Kristaus kančių vai-dinimas mane teiktikino, kad musų visi sampro-tavimai apie dievą, jo apibūdinimai, kanonai, ide-alizavimai, enciklikos, piešimai, bulos, vaidinimai — tėra tik tai to seno filosofo žodžių patikrinimas. Ištikrųjų, niekas nesugeba Dievą kitaip atvaiz-duoti, kaip tik jam nuosavią idealogiją įpiršda-mas. Ir mes piešiam musų idealogiją ir keikia-mės, kad musų artimas nepripažįsta dievo su musų idealogija, o perša jam savyją... Jei asilas mokėtų piešti... ir t.t.

Artistas, vaidinęs Kristų, gyvenas ta role jau trisdešimt metų, atliko ją, žinoma, gerai, bet vai-dino žmogiškai, kaip žmogus gali vaidinti. Kas iš musų nuo pat mažens dienų negirdėjo "Mylek atrtimą tavo, kaipio patsi save", tačiau ar įsivaiz-dino kas, kaip žmogus galėtų tuos žodžius tarti, kad juose nedingytų visa jo idealizmo skaitstybė? Ir jeigu jie buvo pasakyti scenoj, del manęs jie nustojų savo skaitstybės!

(Bus daugiau)

(Daugiau bus)

CHICAGOS
:: ŽINIOS ::

SUVAZINĖJO MERGINA.

Vakar anksti rytą kampa Lincoln ir Wells gatvių lįpant į gatvę, pro šalį važiuojantis automobilis mirtinai suvažinėjo Miss Fern Rosseter, 18 m. amžiaus, 904 So. Ashland ave. Motoristas pabėgęs. Niekas nespėjo pastebėti automobilio „laisnio“ numerio.

POLICIJA GAUDO „RADIKALUS.“

Pereitą šeštadienio vakarą, rugpjūčio 26 d., Trades Union Educational league konvencijos viršaičių kambarysose Scandinavian Labor lyceume, 2737 Hirsch bulvare, slaptoji policija padarė medžioklę „radikalams.“ Vieniūolika įtarytų bolševikų areštuota. Tarpe areštuotų žmonių randasi ir vienas lietuvis.

Lietuvių Rateliuose

KLIUBUI BESIORGANIZUOJANT.

Aš norėčiau, kad tie vyrai, kurie pradėjo organizuoti Kliubą, varytų tą darbą ir toliau. Su kuriuo savo draugu dabar sutinku, tuoj pradeda teirautis apie organizuojamą Kliubą. Kiekvienas nurodo, kad toks Kliubas būtų labai praktiškas ir reikalingas lietuviams.

Čia beveik kiekvieną dieną galėtų susirinkti žmonės, kurie norėtų draugiskai ir atvira pasikalbėti. Dabar daug žmonių randasi, kurie neturi kur laiką tinkamai praleisti. Kliubas ir būtų tokia įstaiga, kurioje kiekvienas rastų sau draugų, su kuriais galėtų atvira ir draugiškai pasikalbėti.

Padabinimui klišio prisidėtų net ir merginos. Jau girdėjau, kad keletas jų siūlė savo patarnavimus. Visais atžvilgiais žiūrint atrodo, kad toks klišas turėtų pilno pasisekimo. Gyvenimas klišas galėtų būti draugingas ir, taip sakant, šiltas. Kiekvienas atsilankęs čia rastų svetingą ir malonų priėmimą.

Čia rastųsi didelis knygynas, daugybė laikraščių ir žurnalų; norintieji galėtų pasiskaityti. Laikas nuo laiko čia būtų rengiamos paskaitos, iš kurių klišiečiai turėtų daug dvasinės naudos ir galėtų šio to pasimokinti: būtų tikras liaudies universitetas.

Dabar tik reikia surasti tinkama vieta arba statyti savas namas.

Šį vakarą „Naujienu“ name (1739 So. Halsted St.) įvyks Klišio susirinkimas. Kurie žingeidaujaite ir norite prisidėti prie įkurimo Klišio, malonėkite atsilankyti. Susirinkimas prasidės 7:30 val. vak.

— Busintis Klišietis.
WEST SIDE.

Dr. V. Kudirkos Draugijos
susirinkimas.

Rugpjūčio 26 d. p. M. Mel-džio svetainėje įvyko Dr. V. Kudirkos Draugijos mėnesinis susirinkimas. Atlikus kas reikią susirinkimą atidarant, eita prie p. Johnsono biliaus, kuriuo norima suvaržyti ateivius nepiliečius. Pradėjus šį klausimą svarstyti, susirinkime kilo aštrių ginčų. Vieni patarė draugijai atsaukti savo atstovus iš draugijų susivienijimo, sudaryto daugiausia iš bolševikuojančio elemento, o kiti — įgalioti savo delegatus, kad jie pareikalautų draugijų susivienijimo delegatų paga-

minti iš anksto visas rezoliucijas ir jas paduoti draugijų atstovams apsvarstyti pirma laiko. Nes kitaip, girdi, bolševikuojantys draugijų susivienijimo delegatai budami didžiojo gali pasielgti taip, kaip pasielgė jų vienminčiai newyorkiečiai. Klausimą visapusiškai išdiskusavus, eita prie balsavimo. Visgi, nors rodos, tik vienu balsu, nubalsuota šį dalyką palikti taip, kaip kad buvo iki šiol, tai yra draugijos delegatai pasiliks draugijų susivienijime be specialių privilegijų ir ant toliaus.

Likvidavus klausimą kas link p. Johnsono biliaus, prisiminta apie knygas, kurias Dr. V. Kudirkos Draugija gaus iš L.D.L.D. už 10 dolerių. Karš-tai kalbėta kokio turinio kny-gas draugija turi imti. Vieni sakė, kad reikia pasirinkti tik „geriausias“, nes daugumoj knygos bolševikiško turinio ir neatitinka tikrėnybei, o kiti patarė paimti visų knygų po vieną egzempliorių. Apkalbė-jus šį klausimą visapusiškai visgi nubalsuota imti po vieną egzempliorių visų knygų, taip sakant, del įvairumo...

Apkalbėjus dar kai kuriuos einamuosius draugijos reika-lus, susirinkimas uždaryta po dvylikai nakties.

— Sužinojės.

NORTH SIDE.

Progresyvės lietuvių visuome-nės upas geras.

Pastaruju laiku gana dažnai tenka man susieiti su šios kolonijos pažangiosios lietuvių visuomenės darbuotojais ir šiaip žmonėmis ir su jais išsi-kalbėti. Pas visus upas labai geras. Visi negali net atsidžiau-gti iš gerai pavykusios Seventh Infantry Regiment Armory svetainėje Chicago lietuvių pažangiosios visuomenės man-ifestacijos pažymėjimui Lietu-vos pripažinimo de jure ir priėmimo Lietuvos konstitucij-os. Visi pareiškia, kad minė-tas apvaikščiojimas buvęs Chi-cagos lietuvių pažangiosios vi-suomenės kvotimai. Ir tai kuo-geriausiai atlikta. Nes tik vie-nos savaitės agitacija ir prisirengimu tukstančiai, ir tai dar rinktinės publikos, žmonių su-traukta apvaikščiojimas. Tas ženklina, pasak northsidiečių, kad susipratimas pas žmones žymiai didėja. Dabar beveik visi pažangieji žmonės dar su didesne energija ir pasišventi-mu griebiasi už darbo, už dar-bo kovos prieš reakciją Lietu-voje ir čia Amerikoje. Ypatin-gai northsidiečiai rengiasi vi-sais galimais būdais gelbėti Lietuvos Socialdemokratų Seimo rinkimuose.

Be abejo, toks apsiereikšimas pas northsidiečius yra labai ge-ras ir girtinas. Butų pageidau-jama, kad ir kitų kolonijų lie-tuviai sektų northsidiečius.

Ypatin-gai labai būtų pageidau-jama, kad lietuvių pažangioji visuomenė tuojaus griebtusi už darbo gelbėti Lietuvos So-cial-demokratų Seimo rinki-muose, nes Seimo rinkimai jau čia pat.

— Petras.

ROSELAND.

Apvaikščiojimas pažymėjimui Lietuvos pripažinimo.

Prasitą nedėklienį, rugpjūčio 20 d., Roselando katalikiškos draugijos paminėjo Lietu-vos pripažinimą de jure per S. V. Antrą valandą po pietų prasidėjo parodavimas nuo bažnyčios ir maršavo pasitikti W. Pullmaniečius ant 119 ir Michigan ave. gatvių. Roselan-diečiai turėjo vieną beną ir ke-lis automobilius ir trokus pa-puoštus vėliavomis, o W. Pull-maniečiai turėjo du didelius K. Pociaus benus ir du papuoštus trokus, kur atvaizdavo Lietu-vos Kunigaikštį Vytautą ir Dė-dę Samą — vieną beną ir tro-ką turėjo W. P. L. P. Kliubas, o kitą beną ir troką West Pul-mano katalikiškos dr-jos. Rose-lando parapijonys stebėjosi iš W. Pullmaniečių kokybės ir sakė, kad jie Roselandiečius „subitino“. Visi numaršavo į Strumilo svetainę ir tenai pra-sidėjo prakalbos. Kalbėjo a-biejų kalonijų kunigai ir džiau-gės kunigine Lietuvos laisve. O kaip pradėjo kalbėti Dr. A. Rutkauskas, tai, jis išpludo vi-sus pažangiečius ir naujienie-čius. Jis ir kunigą Garmų gal „subitino“... Daug žmonių pa-sipiktino iš daktaro Rutkausko nepraustos burnos.

— Girdėjęs.

BRIDGEPORTO ĮVAIRUMAI.

Pastaruju laiku, ypač perei-tą savaitę, daugelis šios koloni-jos lietuvių profesionalų buvo labai užimti nepaprastais rei-kaiais. Beveik kiekvieną sykį nuėjus su reikalais nebudavo galima rasti nei vieno namie. Iš pradžių aš maniau, kad kur nors įvyko lietuvių profesiona-lų konferencija, bet vėliau su-žinojau, kad mūsų profesiona-lai išvažiavę turnamentan. Net nei dentistų nebuvo gali-ma susigaudyti. Aš beveik per visą savaitę išvaikščiojau su skaudančiu dantimi ir vos tik pabaigoj savaitės vieną vakarą užklupau vieną dentistą namie...

Butų visai „švakai“, jeigu mūsų profesionalai išgalvotų daugiau tokių „urnamentų“... Tuo syk žmogus susirgęs nors ir važiuok pas Abraomą bulvių skusti... Pagelbos iš niekur ne būtų galima prisiskauti...

— Džianukas.

Telephone Boulevard 5052
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-re. Sėdėdom 9 v. ryto iki 12. Va-karais 9—9. Nedėl. pagal sutarimą
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ar Manote rengti Teatrą
Ateinanti Sezoną?

“Maratas”

Dramą parašė ANTANAS AMNUELIS

Tik ką gauta iš Lietuvos.

Labai puikus, trumpas ir lengvas sulošti veikalėlis, perstatantis francuzų Laisvės Drangų vargus po Didžiosios Francuzų Revoliucijos.
Draugystės, Kuopos ir Klišiai pasiru-pinkit tuoj užsisakyti.

Kaina 10c. Daugiau imantiems — pigiau.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Pinigai Išmokėti Lietuvoje

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius gavo pranešimą iš Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko, kad siųstieji iš Amerikos pinigai tapo pilnai išmokėti sekantiems asmenims, ir prisiuntė kvitus su paėmėjų parašais.

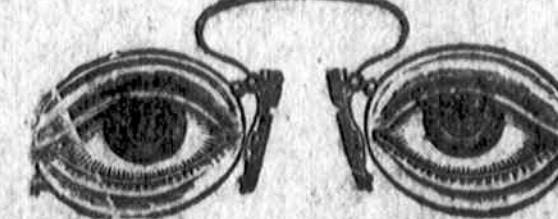
Pinigus gavo:

Perlaidos:
Tel. 13/VII P. Petrauskui
Tel. 13/VII P. Gapsevičiui
Tel. 13/VII A. Gričiui
Tel. 20/VII O. Bilska
Tel. 144 D. Likas
10023 A. Paulauskas
12021 M. Kukučionis
12022 J. Inkevičiūnė
12023 P. Likošius
12117 P. Zulanus
12258 M. Mikalauskaitė
13057 P. Andriukui
13158 O. Čepukenaite
13637 A. Alesui
13645 B. Čiurlui
13714 O. Šamsaniene
13715 J. Sereikaite
13718 O. Čepukeniutei
13743 J. Keturakis
13760 J. Paršukui
13798 O. Benušienė
13803 D. Jakavičiūnė
13804 P. Rutalius
13822 M. Gurskienė
13839 K. Jureckui
13853 M. Staniene
13871 L. Mickevičiutei
13873 M. Petrenis
13880 A. Jariene
13882 A. Tamkevičiūnė
13885 D. Plauskis
13886 P. Mikučiui
13887 A. Tamošiui
13889 B. Kuršauskis
13892/904 J. Baužinas
13893 F. Hermanui
13897 J. Jočiui
13901 O. Apulskaitė
13902 M. Jacukaičiui
13903 P. Marcijonui
13906 U. Burakienei
13907 J. Tamašiui
13910 J. Černiui
13913/909 M. Tenikaitė
13914 M. Pečiukaitienė
13915 J. Mikulskienei
13919 A. Gruzdžiui
13923 M. Balsienei
13926 I. Antanaičiui
13928 M. Narusienei
13930 J. Vazgauskui
13932 P. Cemevičiui
13934 A. Jarienei
13935 P. Citavičiutei
13936 J. Jakavičiūnė
13937 K. Deimantui
13940 J. Šiaudikiui
13944 P. Kukščiūnienė
13945 I. Gudmanas
13947 E. Kriščiūnienė
13948 O. Narmantaitė
13950 K. Rudkauskienė
13954 P. Lakačiūskui
13955 K. Kazlausk.-Lauraitienei
13957 V. Ulskiui
13958 P. Dauborienė
13962 O. Opulskienei
13966 M. Zaleskiui
13967 S. Podziūniui
13972 I. Gorskiui
13973 M. Pranienei
13975 V. Norvaišiui
13977 N. Poremskienei
13980 O. Jurkštui
13981/950 J. Stulga
13282 S. Sataikienė
13983 J. Kelmui
13985 M. Dockui
13989 T. Šepkai
13990 M. Rozelienė
13994 J. Jencevičiui
13994 A. Ragaučiui
13996 T. Drevinskienei
13997 P. Atstupienė
13998 K. Merkiui
14002 P. Mikalauskui
14012 K. Lipnickienei
14014 Z. Jablonskienei
14016 A. Urbonui
14016 M. Rankienė
14018 J. Ušinskas
14019 P. Kunieko
14020 P. Svirušniui
14022 M. Vertelienei
14023 J. Kloriui
14026 D. Gembickienei
14027 J. Dauginiui
14031 M. Wetkienė
14032 K. Radziulienė
14035 P. Lešinskui
14039 G. Liukpetrienei
14040 M. Mazolienei
14042 U. Repšienei
14045 J. Ikarui
14046 A. Kanaverskienei
14047 K. Šapučienė
14049 A. Naujūnas
14050 K. Zavičiūnė
14051 M. Kupiliui
14052 B. Gečienei
14054 P. Rozgieniei
14059 J. Tautienė
14060 I. Stulginskiui
14062 V. Navagruckui
14065 A. Strumskui
14066 A. Malevičiūnė
14069 A. Firkščiui
14073 S. Seluztraitytė
14073 E. Andriulienė
14076 M. Gečiūtė
14078 O. Žilienė
14082 J. Valuckui
14085/936 A. Spolveris
14086 O. Spolveris
14089 J. Sedelskiui
14091 S. Šenlaitė
14092 M. Dachnievič
14095 R. Reveniūnė
14096 M. Černauskienei
14097 P. Marauskas
14098 P. Tamošius
14102 B. Dudžiūtė
14103 A. Adomaitis
14104 J. Ezerskiui
14106 A. Čeponiui
14107 J. Ivoška
14111 N. Paplauskutė
14114 A. Sereikiui
14115 I. Noreikai
14118 B. Kairiui
14119 V. Karaliūnas
14126 M. Giedgaudui
14128 M. Grigienė
14130 J. Lenkaičiui
14139 J. Sandargas
14145 M. Augiui
14151 I. Razbauskas
14152 K. Gedminienė
14156 V. Janušienė
14157 P. Šimkienė
14158 D. Semoško
14163 O. Šverekienė
14164 J. Kleinauskas
14174 P. Šimkienė
14175 J. Kageliui
14182 A. Adomaitienė
14184 S. Dapšis
14243 J. Jašinskui
14247 A. Saldis
50406/611 P. Šeputienė
50523 J. Sokienei
50529 V. Budrikaitei
50530 E. Budrikaitei
50540 P. Dirsei
50553 V. Vilkauskas
50566 J. Gečiui
50610 J. Šiuliui
50617 V. Miniui
50623 S. Žiukienė
50624 T. Jurgiliui
50625 L. Ragočiui
50626 V. Povilačiui
50629 A. Lazdauskas
50635 M. Barkauskienei
50636 M. Vitui
50643 A. Kaltauskas
50655 K. Žebrauskienė
50657 K. Balčiūniutei
50658 L. Krikščiūniui
50663 E. Alašiumienei
50664 M. Bernikienei
50665 E. Alašiumienei
50667 M. Rimkienei
50671 K. Juškevičiui
50678 H. Mikšaitė
50661 M. Besusparis
50661/901 J. Gailis
50661/902 J. Gaidienė
50661/903 M. Burnickienė
50662 A. Jaskaitei
50662 V. Puidokui
50662 S. Jokšas
50662 D. Bradauskienei
50663 P. Valavičiūnė
50663 M. Juškevičiui
50663 I. Raziui
50663 J. Banui
50663 V. Yuciui
50663 P. Marcinkevičius

Kviti su paėmėjų parašais randasi
“Naujienu“ ofise.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvių Akų Specialistas

Lietuvių akų įtempimą, kuris esti, orieštinai galvos skaudėjimo, svagulo akų aptemimo, nervuotumo, skaudama akų karšči, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinius. Visuose atsitikimuose aržaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkrepiama į mokyklos vaikus.
Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

PUIKIOS NAMINĖS GYDUOLĖS

(Geras tonikas)

Žinomas per 25 metus

Nežiūrint kokią ligą ar nesmagumą turėtumėt arba nerastumėt tinkamo daktaro, ATEIKITE PAS MANE, aš pastatysiu jums ant kelio sveikatos su pagalba mano PUIKIŲ NAMINIŲ GYDUOLIŲ. Mes taipgi siunčiame pastu — \$1.25 už butelį.

HELEN SCHYMANSKI
1953 Cortland St., Šiaur-Rytinis kam-pas Robey St.
Phone Armitage 4913
Chicago, Ill.

DR. W. YUSZKIEWICZ

Gydo visokias ligas: galvos, akių, reumatizmą, paralyžį; taipgi kitas visokias gydan gamtiškais būdais.

1407 Milwaukee Ave.

Tel. Humboldt 5849

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Pritaikau akinius, sudužiusius stiklus ir sulaužytus rėmus sutaisau trumpa laika. Užtikrinu visiems, kad gausi teisingą patarnavimą ir užgančiamą. Vienintelis lietuvis (Optometrist) akių daktaras ant Bridgeporto.
DR. SERNER (SERNAS)
3315 So. Halsted St., Chicago.
Val. 6 iki 9 vakare, ned. 10 iki 1

Rezidencijos Tel. Yards 5142

Val.: 10 ryto iki 8 vak.
DR. A. R. MERSCHATIS
DENTISTAS
Ofiso Tel. Boulevard 7179
3243 So. Halsted St., Chicago.
Nedėdienas pagal sutarimą

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvys gydytojas ir Chirurgas.
10900 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Tel. Pullman 0342 ir Pullman 0349
Val. 10—12 ryte ir 7 iki 9 vakare.

Dr. A. J. Tananevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta
10821 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 3213
Val. 8:30 iki 10 ryto; 1 iki 3 po pietų; 7 iki 9 val. vak.

Pinigai

iš

Brighton Park

i

LIETUVĄ

per

NAUJIENAS

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

Pinigai

iš

Town of Lake

LIETUVON

Town of Lake lietuviams

artimiausia ir patogiau-

sia įstaiga pasiuntimui

pinigų Lietuvon yra

Naujienu Skyrius, 1614

W. 46-th Street.

SIANDIE PINIGU KURSAS

Siunčiant Lietuvon per mus:
10c. už 100 auks.

arba
1,000 auks. už \$1.00
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike

Central Manufacturing
District Bank

State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street

Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.

Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

Tel. Austin 787

DR. MARYA DOWIATT—SASS

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tęs savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.

Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėdienius.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294

Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas.
Specialistas Moteriškų Vyrų. Vaikų ir visu cironiškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179

VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 5574
Chicago.

Dr. Yuška

1900 So. Halsted St.

Tel. Canal 2118
Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 vakaro

Rezidencija 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėdieniais nuo 10 iki 1 val. po pietų.

Canal 0257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 12 ryto; 1 iki 8 po piet, 6 iki 8 vakare
Nedėlioms nuo 9 iki 12 ryto
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

Telefonas Yards 5032

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, Ill.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.
Nedėlioms ofisas yra uždarytas

Telephone Yards 5834

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 10—12 r., 4—8 val.
Ned. 9—12

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rezidencijos Tel. Lafayette 6171

Telephone Yards 1532

DR. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1

Kenosha Lietuviai

**Dabar laikas siųsti
pinigus Lietuvon**

Mes siunčiame pinigus Lietuvon per didžiausias ir tvirčiausias pinigų siuntimo įstaigas pasauly: Naujienų Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali būti geriau.

Taipgi parduodame laivakortes ir Lietuva ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.

A. A. PAKŠYS

220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

PASIKALBĖJIMAS AMERIKONŲ IR GRINORIAUS.

Sutaisė A. J. Karalius
Puslapių 32.

Labai įdomus pasikalbėjimas
apie darbininkų klausymą.
Siųskite pinigus krasos
ženkleliais.

Kaina tik 10c

NAUJIENŲ KNYGYNAS

1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pranešimai

L. S. S. VIII Rajono konferencija
įvyks nedėlio, rugpjūčio 24 d. Kuopos
priekšaušio Rajonui, malonėkite iš-
sirinkti delegatus.

— A. Grebelis, Sekr.

Socialistų Partijos piknikas bus ne-
dėlio, rugpjūčio 3 d., Riverview darže,
Western, Belmont ir Clybourn Ave.
nuo 10 ryto iki 4 vakarui. Bus
žymios kalbėjimai, muzika, šokiai. Pik-
niko tikietus galima gauti „Naujienų“
ofise — 30c. Kvietia Komitetas.

Pranešimas Cicero Lietuvos per-
kėliau Naujienų Stotį į sekama vieta:
barberne 1405 S. 49th Ave. ir 14th
St. Cicero lietuviai norėdami gauti
laikraštį Naujienas, taipgi ir iš Lietu-
vos laikraštį, kreipkitės virš nurody-
to vietoj. Taipgi suteiksia teisingą
patarnavimą surištais su Naujienų
bendrovės redakcija. Kaip tai spaudos
darbai, pagsirinkimais ir pinigų siuntimui
ir Lietuva, pirk Naujienas.

— K. Kairis.

Susivienijimo Draugysčių ant Bridge-
portu laisvės mėsienį susirinkimai
utarninke, rugpjūčio 29 d. 8 val. va-
kare Mildos svetainėje, 3140 S. Halsted
St. Prašau draugysčių atstovus nesi-
vėlini — yra svarbių reikalų. Taipgi
pranešu visom draugijoms, kad Susi-
vienijimas rengia pikniką ateinančiais
1923 m. birželio 17 d., tad draugystės
prašomos tą dieną nieko nerengti.

— Rašt. J. Balčiūnas.

A. L. T. Sendaros 25 kp. extra susi-
rinkimas įvyks utarninke, rugpjūčio
29 d. 8 v. v., Fellowship svet. 831 W.
33 Pl., nariai malonėkite atliankyti.
nes bus nominacijos Centro Valdybos.
taipgi iš centro yra atsiųs daug svar-
bių dalykų apkalbėti.

— Sekr. K. Vilkas.

PASARGA. BESIGARSINANTIEMS

Klaides padarytus paskelbime, turi
but atitaisyti ir 24 val.
Jokie apskelbimai iš streiko apim-
ty vietų nėra priimami. Visi Naujie-
nų draugai prašomi pranešti Naujie-
nų ofisui apie einančius streikus,
tamt Naujienų darbininkai geriaus-
niau žinoti, kaip elgtis su priduo-
tais apskelbimais.

Pardavimai savasčių, biznių, auto-
mobilių, rakandų, kambarių įrengi-
mų, apšvietimo, ašmenų, įrengi-
mų ir t. t. turi but iš kalno apmeka-
ti.

Jeigu kurie apskelbimai pasirodo
abejotinai, Naujienų administracija pa-
silekia teisę jų netalpinti, kol neiš-
tirs jų teisingumo, ir grąžinti pin-
igus, jeigu apskelbimo turinys neat-
sakys etikos reikalavimams.

Norintieji pasigarsinti ir sekamos die-
nos Naujienas, turi pridoti savo pa-
skelbimą ne vėliau, kaip 9 val. va-
karo.

ASMENU ĮJESKOJIMAI

JUOZAPAS ASTRAUSKAS, VIL-
kaviškio kaimo, Bartinkų valsčiaus,
Vilkaviškio apskrities, turime svarbų
reikalą iš Lietuvos malonai prašome,
jeigu kas žinotų apie jo gyvenimą
pranešti, už pranešimą atlygisime.
A. DARGIS,
726 W. 18th St., Chicago, Ill.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGŲ DENGĖJAI

Kiauri stogai sutaisomi ir gvaran-
tuojami, \$4.00. Automobilų trokų
patarnavimas viso Chicago ir apie-
linkė. Įsteigta 34 metai. Didžiaus-
ias ir geriausias įrengtas stogų den-
gimo jarda Chicago. Tikrai patyrę
unijos darbininkai čia dirba. J. J.
Dunne, Roofing Co., 3411-3413 Ogden
Ave. Tel. Lawndale 0114. — Visi
Skyriai.

ELEKTRO ŠVIESA

Išvadžiokite stubą dratais. Pi-
giausia kaina, gvarantuotas dar-
bas. Cash ar lengvas išmokėjim-
mais. Tel. Nevada 6977. Tom.
Hogan.

OLSIČKIS savo motor trokų
perveža bile ką ir bile kur už la-
bai žemą kainą. 3255 So. Union
Ave., 3725 So. Halsted St., Te-
lefono 4rds-4805.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo, prie išvežio-
jimo duonos arba prie kitokio iš-
vežiojimo. Turiu patyrimą tame
darbe. Naujienų Skyrius, 3210
S. Halsted St. No. 21.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA vyrų ir moterų val-
džios darbui, pašto klerkų, laišk-
nešių, geležinkelio klerkų, mote-
rys, kaipo klerkos — typistės etc.
O'Brien School, 219 S. Dearborn
St. Room 209.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA 8 MERGINŲ MO-
kintis ant norsės. Knygos, uniforma,
rūmai, valgis ir primokėjimas. Kur-
sas ant dviejų metų, gera proga me-
rinoms. Atsiųskite tuojau.
ST. PAULS HOSPITAL,
828 W. 35th Pl.

REIKIA merginų virš 16 me-
tų amžiaus prie punch press ir
assembling darbo; nuo šmotų.
Galime panaudoti keletą ir ne-
patyriusių. 8% val. į dieną.

ACME STEEL GOODS CO.,
2840 Archer Ave.

REIKIA moterų nešimui ir
stalus valgio ir abelman namų
darbui nuo 8 vak. iki 4 val. ryto.
\$14 į savaitę. Turi kalbėti angli-
škai. Sea Food Restaurant,
3272 W. Madison St.

REIKIA merginų prie kilnoji-
mo mažų pakelių išpildymo kam-
barin Lengvas darbas, smagios
sąlygos. Albert Dickenson Co.,
35th St. & California Ave.

Reikia Merginų ir
jaunų moterų

Insoliuotojų
Operuoti mašinas viniojimui
švaria popiera varinius dratus.
Naktimis ar dienomis.

Cailwinderių
Lengvam švariam darbui, ku-
riam jaunos moteris ypatingai
pageidaujamos, paprastai prisu-
kimui siuvamos mašinos špul-
kių.

Patyrimas nereikalingas, bet
turi angliškai kalbėti.

WESTERN ELECTRIC CO.
INC.,
48th Ave. & 24th St.

REIKIA patyriusių vieną ada-
ta operatorų; \$12.00 ir bonu-
sai.

LAMODE GARMENT CO.
1733 Irving Park Blvd.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginos abelman na-
mų darbui. Nėra skalbimo, geras
namas, atskiras kambaris, nuo-
latinis darbas. S.Freedman, 1330
S.Avers Av. Tel.Lawndale 4717J

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA salesmanų — turime la-
bai puikų pardavimų propoziciją.
Apsukrumas vadovauja — gera komi-
šina, kurią galėsite padaryti pinigų.
Musų žmonės uždirba nuo \$100 iki
\$300 į savaitę. Turi kalbėti gerai an-
gliškai. Klausit Mr. Herris, 611
Union Bank Bldg., 25 N. Dearborn St.

REIKIA portierio nuo 11 ryto
iki 7:30 val. vak. \$15 į savaitę.
Turi kalbėti angliškai.
Sea Food Restaurant
3272 W. Madison St.

REIKIA gray iron foundrės—
Bench ir machine moulderių. Už-
mokestis nuo penkiadesimtis iki
šešdesimtis centų į valandą.
Pragyvenimas aštuoni iki devy-
nių dolerių į savaitę.
J. I. TRESHING MACHINE CO.
Racine, Wis.

REIKIA PATYRUSIŲ IR
NEPATYRUSIŲ STEEL
CHIPPERS. GERA ALGA,
NUOLATINIS DARBAS
INTERSTATE IRON AND
STEEL COMPANY

118th Street & Calumet
River
SOUTH CHICAGO.
Telefonas—So. Chicago 9170

RAKANDAI

PARDAVIMUI 7 KAMBARIŲ RA-
kandai: parduosiu pigiai, jei visus ant
syk pirkite. Veluro ir odos, walnut
dining setas ir miegkambarių setai;
kaurai, grojiklis pianas, phonogra-
fas, lempos ir t. t. Parduosiu ant
syk ar atskirai. 1211 West Garfield
Boulevard. Phone Wentworth 1017.

PARDUOSIU PIGIAI VELOURO
seksyčios setą mahogany, dining room
kaurai, ant grindų pastatoma lempa,
misinginė lova. Parduosiu atski-
rai.

4202 S. Michigan Ave.

PARDAVIMUI 4 KAMBARIŲ RA-
kandai, kas norit pikt. atsiųskite
vakarais iki 9 val. Brighton
Park, prieš lietuvišką bažnyčią ant
grosernės.

4358 So. Fairfield Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI RESTORANAS,
lietuvių ir rusų kolonijai. Biznis per
15 metų. Parduodu tuojau ir pigiai,
nes važiuoju Lietuvon. Sykiu 5 kam-
bariai gyvenimui. Ir daugiau biznių
turiu pardavimui.

821 W. 14th St.

DIDELIS BARGENAS
PARDAVIMUI BUČERNĖ IR GRO-
sernė, visokių tautų apgyventojų vie-
toj. Biznis geras ir cash. Pardavi-
mo prieštait patirist ant vietos. At-
siųskite į Brighton Park Naujienų
Skyrių, 4138 Archer Ave. Telefonas
Lafayette 7674.

BEVEIK DYKAI
Auksinė proga, parduodu bučernę
ir grosernę arba salūnas. Savininkas
turi du biznių per 4 metus. Per 4
blokus yra tik viena bučernė, iš 6
kampų tik vienas salūnas. Kreip-
kitės, 2559 W. Pershing Road, arba
39th St.

FOTOGRAFU ATIDAI
Pardavimui puiki didelė Studio la-
bai geroj vietoj; turi buti parduota
trumpą laiką. Tai yra nepaprastai
naudinga proga jaunam lietuviui ar-
tistui, kuris nori savo ateitį pakelti.
Atsiųskite į Naujienų Skyrių, 3210
So. Halsted St. num. 135.

PARDAVIMUI bučernė ir gro-
sernė pigi ir gera vieta. Nepra-
leiskite progos, nes turi but par-
duota greitai.
3331 So. Halsted St.

PARDAVIMUI BARBERNĖ IR
gyvenamieji rakandai, arba tik bar-
bernė. Yra pragyvenimui kambariai,
renda pigi, yra lystas, randasi 18-to
gatvės apie linki. Kreipkitės į Nau-
jienas Num. 105.
1739 So. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI bučernė ir gro-
sernė, didelė krautuvė ir geras
biznis, gera vieta ir gerai biznis
eina. Svarbi pardavimo priežas-
tis. Pašaukit. Lafayette 6177.

PARDAVIMUI grosernė ir de-
likateses krautuvė; geras kam-
pas; pardavimo priežastis — part-
neriai skiriasi. Kreipkitės nuo 6
iki 9 vak. 2058 W. 21st St.

PARDAVIMUI SALIUNAS LIE-
tuvių ir lenkų apgyventojų vietoj —
priežastis pardavimo išvažiuoju į kitą
miestą. Noriu parduoti greitai laiku.
Renda tik 30 dol. į mėnesį.
4533 So. Marshallfield Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ, SAL-
dainių "aiskrimo", tabako, cigaru ir
visokių smulkių krautuvė. Biz-
nis geras cash, gera vieta. Renda
pigi ir lvyas ant 46a laiko.
2800 S. Emerald Ave.

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR
Saldainių krautuvė. Lietuvių apgy-
venta, labai geroj vietoj. Parduosiu
labai pigiai, del greito pardavimo už
\$825 cash. Priežastis pardavimo pa-
tirsit ant vietos.
3128 W. 39th St.

PARDAVIMUI salūnas ar
mainysiu ant namo arba kokio
kitokio biznio.
3437 S. Morgan St.

PARDAVIMUI salūnas apie-
linkė apgyventa lietuvių ir airių.
Priežastis pardavimo patirsite
ant vietos.
3347 S. Wallace St.

PARDAVIMUI barbernė ir
pool room. Geras biznis. Par-
davimo priežastis, einu į kitą
biznį. Bargenas.
918 W. 14th St.

PARDAVIMUI DU BIZNIŲ, VIE-
nų grosernė ir bučernė. Abudu gera-
me stovyje. Lysas ilgam laikui. Gy-
venimui kambariai, užpakaly krautu-
vės. Pigi randa. Parduosiu pigiai.
Jei nesi bučernis, aš išmokysiu buče-
rystės. Atsiųskite.
2018 W. 24th Pl.

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI MEDINIS NAMAS
2 aukštų su biznių; 2 lotai, namas ge-
ram padėjime, geroj biznio vietoj, pa-
žime lietuvių centre ant Town of
Lake. Kaina tik \$10,800.00. Kreipki-
tės į Naujienų Skyrių ant Town of
Lake, 1614 W. 46th St. No. 55.

PARDAVIMUI 3639 Lowe Avenue,
murinė cottage; maudynė, gasas,
elektros, garadžiūs. Priimsiu
\$750 cash, ir mėnesiniams išmokės-
čiais likusius. Savininkas ant
vietos.

PARDAVIMUI 3601 Wallace St., mu-
rinė krautuvė, kambariai ir ga-
radžiūs; rendos \$30 į mėnesį; par-
duosiu ant išmokėsčios — \$750
cash, likusius po \$30 į mėnesį.
Kreipkitės prie savininko 2603
S. Halsted St. (ofisas).

PARDAVIMUI 5 akierai su namais
ir staku prie pulto kelio, kamos
123rd ir 90th Ave. Kaina \$9,500.
Puikusia vieta vištų fermai.
Priimsiu cash \$4,000. Likusius mė-
nesiniais išmokėsčiais. Matykit
savininką ant vietos arba kreiki-
tės į ofisą, 2603 S. Halsted St.

PARDUOSIU ARBA MAINYSIU
90 akierų farmą; 70 akierų dirbamas,
20 akierų ganvys, su būdinkais, gy-
vuliais, visomis farmos mašinomis ir
anėtais laukais; farma randasi Illi-
nois valst.
Kreipkitės:
718 W. 120th St. Tel. Pullman 6344

PARDAVIMUI bizno praper-
tė, neša metams pelno \$924.00.
Už \$8200.00. Atsiųskite tuo-
jau.
4619 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI murinis namas
su groserne ir flatas viršų. Par-
duosiu pigiai, nepraleiskite pro-
gos; biznis išdirbtas per daugelį
metų. Atsiųskite: 1739 S. Hal-
sted St. Box 102.

PARDAVIMUI bižniavas mu-
rinis namas gera biznio vieta, du
pagyvenimui, didelis murinis ga-
radžiūs, apie linkė apgyventa lie-
tuviams. Parduosiu pigiai. 2607
W. 47th St.

PARDAVIMUI MURINIS NA-
mas su salūno barais. Tai yra
bižniavas namas.
Atsiųskite:
3253 Normal Ave.

PARDAVIMUI NAMAS, 4 PA-
gyvenimui: elektros, gasas, užpakaly
didelis garadžiūs, du mėnais, vi-
skas muro. Turiu parduoti greitai
laiku ir todėl duosiu pigiai. Namas
tinka visokiems bizniui.
Savininkas.
3564 So. Halsted St.

NAMAI-ZEME

PARDAVIMUI pusė akierio
netoli Riverside—Stickney, Ill.
Netoli Zoo-logiško daržo ir Fo-
rest Preserve. Kaina \$300, verta
du syk tiek. Turi turēt \$100
cash, likusius gali mokēt mėne-
siniais išmokėjimais. Suteiksime
visiškai gerą titulą. Veik grei-
tai, kadangi negausi kitos pana-
šios šiai vietoj, kol gyvas busi.

Kreipkitės į
Naujienas,
No. 104.

PARDAVIMUI NAMAS, LOTAS,
bučernė ir grosernė; biznis varomas
per 10 metų; gera proga norintiems
turėti gerą biznį.
Atsiųskite:
6129 Archer Av., kampas Kildare Av.
Tel. Lafayette 0892

PARDAVIMUI 2 FLATŲ MEDI-
nis namas, po 4 kambarius ir kitas
namas, 6 kambariai ir salūnas, šale
to namo yra tuščias lotas. Pardu-
osiu už pusę kainos, nes važiuoju Lie-
tuvon.

A. SALTANAVIČIA

5009-11 Todd Ave., E. Chicago, Ind.

PARDAVIMUI 3 AUKŠTŲ MURI-
nis namas; antaukštis ir sklepas, 6
flatai, toiletai ir elektras; taipgi 2
pagyvenimui namas užpakaly. Ren-
dos \$1,476 į metą, prie 17-tos ir
Union Ave. Turiu parduoti už
\$10,000.00.

6 kambarių piltu pamatu medinė
cottage, moderniška vandenio šiluma,
arti 39-tos gatvės ir California Ave.
\$6,200.00.

2 aukštų muros ir sklepas 2x6 mo-
derniškos kambarius flatai. Vandenio
šiluma, 1½ loto, \$9,500.00 (Brighton
Parke).

7 Kambarių stucco gyvenimui na-
mas, viskas naujaušias mados, 1½ lo-
tas, 4 automobilams garažius, van-
denio šiluma. \$7,450.00. (Brighton
Parke).

S. G. TUPONICH,

1315 W. 18th St.

PARDUOSIU ar mainysiu ant ma-
žesnio murinio 3 aukštų bižniavo na-
mo. Salūno užpakaly 4 dideli kamba-
riai. Ant viršaus iš priekio 2 flatai po
6 kambarius, iš užpakalio 2 flatai po
4 kambarius. Cementuotas sklepas,
gasas, elektras. Rendos \$150 į mėnesį.
Vertės \$16,500, bet del nestuikimo
partnerių parduosiu su visu bizniu,
pianas \$1,500 už \$13,500. Atsiųskite
greitai, 3212 So. Wallace St. Tel.
Boulevard 8979.

PARDAVIMUI ARBA MAINYMU
2 pagyvenimui murinis namas, ga-
rage, su visais išaisymais. Parduo-
da pigiai, arba išsimaino ant didesnio
namo. Namas randasi ant 35th ir
Emerald Ave. Rendos \$55. Kaina
tik \$3,900.

C. P. SUROMSKI & CO.,

3346 S. Halsted St.

MOKYKLOS

Mokinkis dressmaking.
Braizymo, siuvimo — Dienomis ar
vakarais.
Specialės vakarinės klesos biz-
niavoms merginoms, pasisiuvimui
sau dresės.

VALENTINE
DRESSMAKING COLLEGE
2407 Madison Street,

Kreipkitės ypatingai arba rašy-
kit išilgy paklausdami.
Sara Patek, pirmininkė.

AMERIKOS LIETUVIŲ PREKYBOS MOKYKLĄ

3106 S. Halsted St.
Mokina: lietuvių ir anglų kal-
bų, skaitliavimo, greitrašties,
knygvedystės, prekybos teisių,
abelos istorijos, iškalbumo, lie-
tuvių kalbos gramatikos.
Mokykla atidara: nuo 9 ryto
iki 10 vak.

LEVESKIO MOKYKLĄ

Persikėlė
Mokina Lietuvių ir Anglų kalbų;
Grammar School, High School ir
Prekybos dalykų. Priimama prie
kvotų ir visas augštesniasias
mokyklas. Dienomis: nuo 9:00 ry-
to iki 4:00 p.p. Vak.: 7:30 iki 9:30.
Nedėliomis: nuo 10 ryto iki 12:30
v.p.p. mokina lietuvių gramatikos.
3301 So. Halsted St.,
kampas 3305 gatvės.

PRIVATES AUTOMOBILIŲ

\$20 Instrukcijos \$25
Jei nori turēt gerą darbą, tad atei-
ti ir pasimokyk su mumis. Mokiname
važiuoti ir taisyti praktiškiausiu būdu
visoki išdirbimo automobilius. Lais-
nus ir darbą užtikriname.
Dienomis ir vakarais klesos.
MUNSON SCHOOL OF MOTORING
1507 W. Madison St.

KRIAUCYSTA

Kišieniu džiūti, nupuvstojų,
kirpimo, dežanimo etc., mokina-
me pigiai. Atidara nuo 7 val. ryto
iki 9 val. vak.

TAILORS SCHOOL
1707 W. Division St.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

LIETUVIŲ LAISVĖS KLUBAS —
Valdyba: pirm. Antanas Zalatorius
827 W. 33rd St.; padėjėjas Karolis
Steponavičius 3542 S. Lowe ave.
nut. rašt. Kaz. J. Demereckis 332
S. Wallace st.; turtu rašt. Juoz.
Sokas 3156 S. Wallace st.; kassier.
Juoz. Račūnas 3259 S. Union av.
kontrolės rašt. Stan. Grikštis; ka-
sos globėjas Jonas Mozuraitis
maršalka Vikt. Brazinkas. — Susi-
rinkimai laikomi kiekvieno mėnesio
pirma subatvakari J. Maziliaus
salėj 3259 S. Union ave. Nariai
primami visi sveikų vyrų nuo 18 ik

DRAUGYSTĖS MEILĖS LIETUVIŲ
AMERIKOJ Valdyba: Pirm. An-
tanis Margevičius, padėjėjas Pr. Sa-
dauskis, nut. rašt. Izid. Juščius
fin. rašt. Izid. Vedeckis 1732 So
Union ave., cent. ra